ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ
KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಸೋಮವಾರ ೧೧ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೯೧, ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೦, ಶಕ ೧೯೧೨

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ) ಅವರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು
1991-92ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆ

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಓದುವವರಿದ್ದಾರೆ..

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇನ್ನೂ ಸಭೆಯನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಸಭೆ ಶುರುವಾಗುವುದು ಕ್ಯಾಮರಾದವರು ಈ ಕಡೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಘೇರಾವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾರ್ಷಲ್ ಎಲ್ಲಿ ? Order, order, Clear the Photographers. please. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇವತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಚ್ಯುತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಲಿಕ್ಕರ್‌ಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಂಥ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಹ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಾ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ : ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ..

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ಅಗೌರವ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ 1991-92ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ, ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಸುಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನಗತ್ಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 1990-91ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ದೊರೆತು, ಈ ವರ್ಷ, ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

2. 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಗಮನಾರ್ಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಬಾಳ್ವೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದ ಕೆಲವು ವಿವಾದಗ್ರಸ್ತ ಸಂಗತಿಗಳ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಎದಿರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಗಲಭೆಗಳಿಂದ ಜೀವಹಾನಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ನಾಶ ಉಂಟಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತಡೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದದ್ದು ಶಾಂತಿಯುತ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಳಂಕ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಹಾನಿಗೀಡಾದವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧೃಡ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ದುಡಿದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ನಾನು ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು, ಜೀವ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ, ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ, ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸೌಹರ್ದತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

3. ಈ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಳೆರಾಯನ ಕೃಪೆಯೂ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು. 100 ತಾಲೂಕುಗಳು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ ಮತ್ತು 4758 ಗ್ರಾಮಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿವೆ. 70.80 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಒಟ್ಟು ಮುಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇಕಡಾ 99 ರಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 70.153 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, 25.66 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಪ್ರದೇಶವು ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಯತು. 1.39 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಪ್ರದೇಶವು ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಯಿತು. ಹಿಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವ ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಶೇ. 102.3 ರಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 29.78 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆಪತ್ಕಾಲ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ

ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ನಿಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬರುವ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂದರೆ :

(i) ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ 'ಡಿ' ದರ್ಜೆಯ 10 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಭೂಮಿಯ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾಜಿ ಗೇಣಿದಾರರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಂತನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ 1249.51 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

(ii) ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

(iii) ನಾವು ಈಗ ಕೃಷಿ ಪಾಸ್ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಮೂದನೆಗಳನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

(iv) ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಅನಧಿಕೃತ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮದ 94 ಮತ್ತು 95 ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನು ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಲೋಪವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

(v) ಅನುವಂಶಿಕ ಶಾನುಭೋಗರ ಪಿಂಚಣಿ ಕುರಿತ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗದೆ ಆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 2.35 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

(vi) ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

(vii) ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕರ ಗೌರವಧನವನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

(viii) ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಜನರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಕೊಂಕಣ ರೈಲ್ವೆ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

(ix) ನೆನೆಗುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕು ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಜಂಟಿ ವಲಯದ ಅಡಿ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈಗ ವಿಷಯವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ

ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

(x) ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ಪೂಸೆಟ್ಟುಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು 5 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯವರೆಗಿನ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ 90 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 5 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ, ಆದರೆ, 10 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯವರೆಗಿನ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ 130 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ, ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರೈತಬಾಂಧವರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ

(xi) ಡಾ : ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿ ಆಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಂದ ನಾವು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು.

(xii) ನಿಗಮಗಳು ಸಂಘಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ನೇಕಾರರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

(xiii) ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಪೋಲೀಸು ಹಾಗೂ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

(xiv) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿದೆ.

(xv) ದಿನಗೂಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಟೈಪೆಂಡರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಖಾಯಂಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಇತ್ತಿರುವ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

5. ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ, ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು, ನೀಡಿಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳ ಪಾಲು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಮೂಲಕ ಎತ್ತಿದ ಸಾಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ-ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೀವ್ರ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಒಂಬತ್ತನೆ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ಎರಡನೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಳೆದಿರುವ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಸುಮಾರು 232 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎತ್ತುವ ಒಟ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲು, ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ (ಅನುಬಂಧ-1 ನೋಡಿ)

6.ಗಾಡ್ಗಿಲ್ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಗಾಡ್ಗಿಲ್ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿ

ಅಳತೆಗೋಲಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಧಾರಿತ ಅಳತೆ ಗೋಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಅಳತೆಗೋಲನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಅನುದಾನದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಎಂದರೆ ಈಗಿರುವ 70:30 ರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 50:50 ರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ವಿಧಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನೇ ನಮಗೂ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಂದಾಯಗಳ ಶಿಲ್ಕು ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತಳೆದ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನಾವು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಕ್ಕೂಟ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜವಾಹರ್ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯಂಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈಗಾಗಲೇ ಶೇಕಡಾ 10 ರಷ್ಟು ಕಡಿತವನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನಾನು ಕೋರಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ, ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಸಾಲ ಎತ್ತಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೋರಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಈ ಸಭೆಯು ಈವರೆಗೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

7. ಎಂಟನೇ ಆರ್ಥಿಕ, ಆಯೋಗವು, ಒಟ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4.38 ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಒಂಬತ್ತನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗವು ಶೇಕಡಾ 3.83 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದೆ. ಒಂಬತ್ತನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗವು, ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೇವಲ 26.27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಕನ್‌ಸೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಿಲ್ಲ, ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 1975 ರಿಂದಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರವು ಶೇಕಡಾ 4 ರಷ್ಟೇ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಗಾತ್ರ 624.56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 1990-91 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತ 596.56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ 1991-92 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರುಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತ 724.93 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನಾ ನೆರವಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 70 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ

ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 13 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಎತ್ತಿದ ಸಾಲಗಳನ್ನು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 10.5 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 14ರ ವರೆಗಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಿತ ಮರುಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಬಾರ್ಡ್, ಹುಡ್ಕೋ, ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ, ಐಡಿಬಿಐ, ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಜಿಐಸಿ, ಯುಟಿಐಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಒಂಬತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೇ ಬಳಸಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಗದು ರೂಪದ ಆದಾಯ ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಿಲಿಯು ಆ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯದ ಅವಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದು.

8. ಸಹಕಾರ ವಲಯದಲ್ಲಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಕೃಷಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿ, ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಾಲ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗು 132 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಮೊಬಲಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಶೇಕಡಾ 10 ರ ಬಡ್ಡಿಯ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಲು ಮಾತ್ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈವರೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಿನ ರೂಪವಾಗಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕು 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕು 6.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದಿವೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲವಾಗಿ ನೀಡುವಂತೆ ಈಗಲೂ ನಾನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

9. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿರುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಸೀಮಿತ. ಅವು ಕೂಡಾ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ನಡುವೆಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ವೆಚ್ಚದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡುಬಡವನಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ, ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಚೇರಿಗಳು, ಪೋಲೀಸ್, ಖಜಾನೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಇಲಾಖೆಗಳು, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರದ ಕಾರಣ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿವೆ. ವಿವಿಧ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಒತ್ತಡ ಬಂದುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳು ಅನುಪಯುಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ. 1985-86ರಿಂದಲೂ, ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೇವಲ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಳಕಂಡ ಕೋಷ್ಟಕವು. ಈಗ ಮಾಡಲಾದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

(ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ರಸ್ತೆ	1987-88	1988-89	1989-90	1990-91	1991-92
1.	ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು	1717.00	2758.18	2758.18	2868.51	3955.89
2.	ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು	831.50	272.12	272.12	219.85	362.07
3.	ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳು	1455.00	1479.43	1479.43	1602.69	2510.55
4.	ಆಯಕಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು	277.50	308.50	308.50	320.84	360.35
5.	ಸೇತುವೆಗಳು	192.00	181.77	181.77	188.11	221.14
6.	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಏರ್ಪಾಡು	—	—	—	500.00	—
	ಒಟ್ಟು	**4473.00**	**5000.00**	**5000.00**	**5700.00**	**7410.00**

ಈ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೂ ಸಾಲದು. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ದೃಢ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

10. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಡಿಸಿ ಲೇಖಾನುದಾನ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ದೊರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತ್ ಬಚತ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಬ್ಕಾರಿ ಸುಂಕಗಳ ದರಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯ ಧನಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಬಜೆಟ್ ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಿರದ ಕಾರಣ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡದೇ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಇರಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

11. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಎಂಟನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಮ್ಮ ಎಂಟನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ನಾವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದೊಡನೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಂಟನೇ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನ ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ

ತಾವು ತಳೆದಿರುವ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 1990-91ನೇ ಸಾಲಿಗಿಂತಲೂ ಶೇಕಡಾ 31.88 ರಷ್ಟು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿದೆ. 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ 1510 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಿತ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಲಯವಾರು ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :

	ವಲಯ	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಲ್ಲಿ	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
ಎ.	**ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು:**		
	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೇವೆಗಳು	154.99	10.26
	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	110.91	7.35
	ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ)	60.00	3.97
	ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	247.13	16.37
	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	372.12	24.64
	ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	96.67	6.40
	ಸಾರಿಗೆ	93.13	6.17
	ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	1.88	0.12
	ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	12.86	0.85
ಬಿ.	**ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು**		
	ಶಿಕ್ಷಣ ,ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	78.41	5.20
	ಆರೋಗ್ಯ	47.00	3.11
	ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	142.28	9.43
	ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ	2.47	0.16
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	28.01	1.85
	ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ	9.45	0.63
	ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಠಿಕ ಆಹಾರ	33.09	2.19
	ಇತರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	0.80	0.05
ಸಿ.	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	18.80	1.25
	ಒಟ್ಟು	**1510.00**	**100.00**

1990-91ರ ಹಾಗೂ 1991-92ರ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆಗಳ ತೌಲನಿಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - IIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

12. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 1510 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ 48ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಮುಂದಿನ ಪ್ಯಾರಾಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು 1558 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. 1510 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ

ಪರಿಷತ್ ವಲಯದ ವೆಚ್ಚವು 357.46 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಲಿದೆ. 1990-91ರಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ 300.29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 1990-91ರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ 85.11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ 107.07 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, 1991-92ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5.5 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 1991-92ರಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ IIIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿ

13. ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, 12.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೊಂದಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಹಲವಾರು ಜನರು ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸದಿವುದು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಜನೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವಾದರೂ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜವಾಹರ್ ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆ, ನೆಹರು ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆ, ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜಲ ವಿಭಾಜಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವನನಿರ್ಮಾಣ, ಹೋಸ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಭಾರಿ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸದೃಢ ಜನರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 15.40 ಕೋಟಿ ದುಡಿಮೆ ದಿನಗಳ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವ ಸಂಭವವಿದೆ, 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಒಟ್ಟು 239.83 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ದುಡಿಮೆ ದಿನಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಈ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜವಾಹರ್ ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಮಿತವ್ಯಯದ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಾಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಸಮಾಜದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು

14. 5ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಕುರಿತ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ 922 ಗ್ರಾಮಗಳು ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ, ಈವರೆಗೂ 246 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

1990-91ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ನಿಯತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿ 317 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿ 63 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ 296 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮಿಷನ್ ರೂಪಿಸಿದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬೀದರ್, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

15. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕು ನೆರವಿನ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ-ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ 14.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ, 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 7 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ 1,000 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. 280 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವ ಮೊದಲ ಹಂತವನ್ನು 1991-92ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ 1990-91ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 4,500 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು 1991-92 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 5,000 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು.

16. 1990-91ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಒಟ್ಟು ಹಣ 25.17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 1991-92ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ನಾನು ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು 38.83 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಒಟ್ಟು 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಡಳಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಶುಲ್ಕ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಮಂಡಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಅನಂತರ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 21 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ. (ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ IVರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ).

17. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಗೆ 1991-92ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಯೋಜನಾ ಹಣ 16.83 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. 1992ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಹಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಂಡಳಿಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತಕ್ಕೆ 490 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಮಂಡಳಿಯು ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ 975 ದಶಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ, ಯೋಜನೆ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಗ್ರಾಹಕರೇ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

18. ಕಳೆದ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾದರೂ ಅದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನಮಟ್ಟ ತೀರಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನೀರಿನ ಒರತೆ ತುಂಬಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾದುದು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಕೊರತೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆಪತ್ಕಾಲ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಿಂದ 6.52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನಾ ನಿಧಿಯಿಂದ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವೊಂದರಲ್ಲೇ 300 ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ -ಧಾರವಾಡ ನಗರದಲ್ಲಿ 200 ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಲಾಗುವುದು.

19. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವೂ ಒಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಹಿತಕರ ಹವಾಮಾನವಿದೆ. ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಸೌಜನ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ. ನಗರವು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕ ಎನಿಸಿವೆ. ದಟ್ಟವಾಹನ ಸಂಚಾರ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೊಳಗೇರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಜನ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ 314.29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ನಾವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಬ್-ವೇಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಫ್ಲೈ-ಓವರ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು 109.86 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾರಿಗೆ ಸೇವಾ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಿಧಿಗಳಿಂದ 2 ಸಬ್-ವೇಗಳು ಮತ್ತು 3ಫ್ಲೈಓವರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಭವ್ಯತೆಯನ್ನು, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (ಬಿಎಂಆರ್‌ಡಿಎ) ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ 'ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ"ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಗರದ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಅಥವಾ ಜಂಟಿಯಾಗಿ, ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಉದಾರವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ದೊರೆಯುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಉದ್ದೇಶಿತ ನಿಧಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕನಿಷ್ಠ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

20. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಸುಂಕ ರದ್ದಾಗಿರುವುದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸಿದೆ. ವೇತನ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕುಗ್ಗಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಆಂತರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನಾನು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಂಥ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಂತರ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

21. ಸಾಕ್ಷರತೆ

ಸಾಕ್ಷರತೆಯು, ಅನೇಕ ತರಹದ ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಿಂದ, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರು ತಾವು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 1961 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 25.4ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಮಾಣವು 1981ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 38.4ಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇನಾಗಿಲ್ಲ. 1988ರಲ್ಲಿ 15ರಿಂದ 35 ವರ್ಷದ ವಯೋ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ, 60 ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದರೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

22. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ 5.39 ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 2.44 ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ನೀಡಲು, 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1991 ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಂದೋಲನಗಳು ಮುಗಿಯಲಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 5.91 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, 1991-92 ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 1991-92 ರಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೂ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ. ಬೀದರ್. ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ರಾಜ್ಯ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಗಳು. ಸಾಕ್ಷರತೆ ಕುರಿತ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮುಂತಾದ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ 1991-92 ರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಬಜೆಟ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 4 ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿದೆ. ಎಂದರೆ, 1991-92ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 25 ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಟನೆಯ ಯೋಜನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

23. ಶಿಕ್ಷಣ

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ವಿದೇಶೀ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ 8.14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ 62.36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಯೋಜನೇತರ ಹಣವು, 1990-91 ರಲ್ಲಿ 715.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು, 1991-92ರಲ್ಲಿ 840.85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳಗೇರಿ ವಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸಹಾಯ ಅನುದಾನ ನೀತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ನೆರವು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಲಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಂಜಸ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಅನುದಾನ ನೀಡುವುದು, ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ಸಹಾಯನುದಾನ ನೀತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

24. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು "ಅಕ್ಷಯ ಯೋಜನೆ"

ಮಕ್ಕಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ದುಡಿಮೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿ ಕುಟುಂಬ ಆದಾಯಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದುದಿಮೆಗೆ ತೊಡಗಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವ ಸದವಕಾಶದಿಂದ ಅವರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ದುಡಿಮೆಗೆ ತೊಡಗಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವರ್ಷದಿಂದ 1 ರಿಂದ 7 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಔಪಚಾರಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮುಂಬರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

25. ಸೋಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ

ಮಕ್ಕಳೇ ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯ. 0-6 ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಸೋಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಫಲ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮಿಷನನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಎಲ್ಲಾ 20 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸೋಂಕು ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿ, ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಎಳೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. 1990-91ರಲ್ಲಿ ಗುರಿಯಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಮೂಹದ ಸುಮಾರು ಶೇ. 80 ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಧನುರ್ವಾಯು, ಡಿಫ್ತೀರಿಯಾ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು, ಪೋಲಿಯೋ, ದಡಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೋಂಕು ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 1991-92 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯವೂ ಅದೇ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುವುದು. ಗುರಿಯಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆದ ಶಿಶು ಮರಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅನುಬಂಧ V ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

26. ಶುಶ್ರೂಷೆ

ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಮೂಲ ನಿದಿಯನ್ನು ನಾನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿಧಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ದಾನಿಗಳಿಂದ ವಂತಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು.

27. ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು :

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. 20 ರಿಂದ 24 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮಿಷನ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕಟಾವು ತರುವಾಯದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕಟಾವು ತರುವಾಯದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸೌಲಭ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಾಲ್ಕು ಮಿನಿ ಮಿಷನ್ನುಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು, 1986-87 ರಲ್ಲಿದ್ದ 21.74 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿಂದ 1989-90 ರಲ್ಲಿ 23.06 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, [illegible] ಉತ್ಪಾದನೆ 12.54 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಂದ 14.68 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಗೆ ಏರಿದೆ. 1986-87 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 608 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು. 1989-90 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 637 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. 1990-91 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 719 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಗುರಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

28. 705.48 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 1,000 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳೆಎಣ್ಣೆಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾಳೆಎಣ್ಣೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸುವುದು. 1991-92 ರಲ್ಲಿ, 1,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ತಾಳೆಎಣ್ಣೆ ಮರಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಗ 76 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

29. ನಾವು 1990-91 ರಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮಿಷನನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸಾಕಷ್ಟಿರುವಂತೆ

ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಬೆಲೆ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುತ್ತೇವೆ.

30. ಕೃಷಿ

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನಗಳಿಂದಾಗಿ 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು, ಗುರುಯಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ 80 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳ ಬದಲಾಗಿ 63.67 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. 1991-92 ರಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದನಾ ಗುರಿಯನ್ನು 83 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳೊಂದಿಗೆ, ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜಲವಿಭಾಜಕ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

31. ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಪಾಯಕರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರವು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಮಗ್ರ ಭೂ ಬಳಕೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು (ಕ್ಲಂಪ್) ನಾವು ಜಪಾನಿನ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ನಿಧಿಯ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1991-92 ರ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ 32.39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

32. 1990-91 ರಲ್ಲಿ ನಾವು, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1991-92ರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

33. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 9.82 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಂದ, ದಿನಕ್ಕೆ 11.78 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗಳಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಒಟ್ಟು 5.034 ಡೈರಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಇವೆ. ಕ್ಷೀರಧಾರೆ III ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿ, ಸುಮಾರು 12.11 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು 25.25 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗಳಷ್ಟು ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ 7,000 ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 1991-92 ರ ವೇಳೆಗೆ, ಸುಮಾರು 1.51 ಲಕ್ಷ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸುಮಾರು 3.920 ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮಿಷನ್. ಈ ವಲಯದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 2000 ದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಿಶ್ರತಳಿ ಜಾನುವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯು, ಈಗಿರುವ 9.23 ಲಕ್ಷದಿಂದ 32.70 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಈಗಿರುವ ದಿನಕ್ಕೆ 63.61 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರುಗಳಿಂದ 122.46 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ಷೀರ ಮಹಾಮಂಡಲಿಯು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 13.161 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಲು 500 ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 2000ದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಎಂಟನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಷೀರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ (ಎನ್.ಡಿ.ಡಿ.ಬಿ) ನೆರವಿನಿಂದ

ಸಾಧಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವ ನೀತಿ ನಿರ್ಣಯವೊಂದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

34. ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

ರಾಜ್ಯದ ಪಶು ಸಂಪತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡುವ ಕೊಡುಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪಶು ವೈದ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು 186 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶು ಔಷಧಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು 61 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಶು ಔಷಧಾಲಯಗಳನ್ನು ಪಶು ಔಷಧಾಲಯಗಳಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಿದೆ. 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಗೆ 9.85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 1991-92 ರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಗೆ ಒಟ್ಟು 11.68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉದ್ದನೆಯ ಕರಾವಳಿ ತೀರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಆಳ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು, ಲೋಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ದಾಸ್ತಾನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಭವನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದ 4.70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾನು 1991-92 ರಲ್ಲಿ 6.29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

35. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು

ರಾಜ್ಯದ 61 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ 1990 ರ ಮಾರ್ಚಿ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಟ್ಟು 2173 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೂಡಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ 460 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಲ 1713 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 1182 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಖಾತರಿ ನೀಡಿದೆ. ಒಂಬತ್ತನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣಕ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 13.73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ದೊರೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, 1988-89 ಕೇವಲ 34.11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, 1989-90 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 43.59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿದೆ.

36. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ 16 ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸತತವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯವು ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಔದ್ಯಮೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಕಳೆದ ಹಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಒಡ್ಡುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇತರ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಮೂಲಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿದೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಇರುವಿಕೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ವಲಯಗಳ ಹೊರತು, ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ

ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಸಕ್ತ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ತುಂಬಾ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

37. 61 ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪೈಕಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಕಂಪನಿಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯವು ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತಹ 21 ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 12 ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸವೆದಿದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು, ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ 40.23 ಕೋಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ 50.75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದು, ಒಟ್ಟು 90.98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯವು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುವ ಉಳಿದ 9 ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ದಿನಾಂಕ 31-3-90 ಕ್ಕೆ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ 9.14 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ 2.51 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ಲಾಭಗಳಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರವು, ತಾನು ನೀಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು.

38. ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯಿಂದ, ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಹಾರ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಘಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆ, ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವಂಥ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಘಟಕಗಳ ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೊಡಗಿಸಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1990-91 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ 76.44 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಇದನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 96.67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

39. 1989-90ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ 96.72 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಆ ನಿಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಾನವು 1984-85 ರಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು 1988-89 ರಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

40. "ವಿಶ್ವ" ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆ

ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯುವಜನತೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಜನತೆಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯೋಗ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಂಬಲ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಸಾಧ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗಾಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇದೊಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು 10ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಣಕಾಸು ನೀಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

41. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ನಡುವ ಇರುವ ಅಂತರ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. 1990-91ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 2645 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್‌ಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. 1990-91ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 115 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ಸ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಾರಾಹಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೇ ಘಟಕವು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 2760 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್‌ಗಳಿಗೇರಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ 1991-92ರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಕರಾರು ಪ್ರಕಾರ 5001 ಕಿಲೊವೋಲಟ್ಸ್ ಆಂಪಿಯರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವ ಹೈಟೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೊರತು, ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಡಿತವನ್ನು, 1-8-1990 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಗತ್ಯತೆ 20,400 ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು ಆದರೆ, 1990-91ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆಮದು (730 ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು) ಸೇರಿ 15540 ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯತೆಯ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹೀಗಿದೆ:

ಎ) 1989-90 ರಲ್ಲಿ 6,63,490 ರಷ್ಟಿದ್ದ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಾಲಿತ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1990-91 ರಲ್ಲಿ 7,23,490ಕ್ಕೇರಿದುದರಿಂದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆದಾರರ ಬೇಡಿಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಬಿ) ಬಳಕೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ.

42. 1990-91 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 40,000 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಈಡೇರಿದೆ ಉಳಿದುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿ, 60,000 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ. ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು, ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆಯೆಂಬ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಈ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಂಡಲಿಯು ಸಾಧಿಸುವುದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

43. ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು 1990-91 ರಲ್ಲಿ 97.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ 1991-92 ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ 135.75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೀಗಿದೆ :

ಎ) ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳು	400
ಬಿ) ಹರಿಜನ ಬಸ್ತಿಗಳು	600
ಸಿ) ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಕುಟೀರ ಜ್ಯೋತಿ	20,000
ಡಿ) ಬುಡಕಟ್ಟು ಕಾಲೋನಿಗಳು	527
ಇ) ಸರ್ವಿಸ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ಸ್	30,000
ಎಫ್) ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು	60,000

ಇದಲ್ಲದೆ, ಆರ್‌ಇಸಿ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು, ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು 44. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಗಮವು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ, 1990-91 ರಲ್ಲಿ, 169.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಲಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 235.85 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುವು ಹೀಗಿದೆ :

ಎ) ಕಾಳಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಹಂತ II

ಬಿ) ಶರಾವತಿ ಟೇಲ್ ರೇಸ್ ಯೋಜನೆ

ಸಿ) ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ III ಹಾಗೂ IV ನೇ ಘಟಕಗಳು

ಡಿ) ಒ.ಇ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೆರವಿನ ಸರ್ಪಾಡಿ ಒಡ್ಡು ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎನ್‌ಟಿಪಿಸಿ ಸೂಪರ್ ಥರ್ಮಲ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಹುತೇಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದು ಅದರ ಕೆಲಸ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ.

45. ಈ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ :

ಎ) ಸರ್ಪಾಡಿ ಒಡ್ಡು ನಿರ್ಮಾಣ

ಬಿ) ಕಟ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಪಾಳ್ನಾ ಮಾರ್ಗಾಂತರ ಯೋಜನೆ

ಸಿ) ಶಿವಸಮುದ್ರ ಸೀಜನಲ್ ಸ್ಕೀಂ

ಡಿ) ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು-ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ

ಇ) ಕಬಿನಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ

46. ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 274.90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 1991-92 ರಲ್ಲಿ 371-60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು, 1990-91 ರಲ್ಲಿನ 11.753 ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಿದ್ದು 1991-92 ರಲ್ಲಿ 13,010 ದಶಲಕ್ಷ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಲಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಶರಾವತಿ ಟೇಲ್ ರೇಸ್ ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಕೈಗಾ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದಿಂದ ಎಂಟನೆ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ದೊರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಸಾರಿಗೆ ಅಡಚಣೆಗಳು ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತ ಗೊಳಿಸವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು, ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

47. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಜಲಾಶಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ತಲಕಳಲೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೋರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ತೂಬುಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಈಗ ಇರುವ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ 65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು 1991 ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು

48. ನೀರಾವರಿ

ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸುಮಾರು 55 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು, 1990ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಟ್ಟು 29.78 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿಗಳಿಗೆ 160.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ 31.59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, 1991-92 ರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿಗೆ 190 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ 35.19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಯೋಜನಾವೆಚ್ಚದ ಹೊರಗೆ 110 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ 130 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಭಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ

ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 25.744 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 11,846 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 10,000 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

49. ನಾವು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೇತರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಂಡವಾಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೇ. ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವಿದೆಯೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಅನುಮತಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ವಿವಾದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ವಿವಾದಗ್ರಸ್ತವಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾದಾಯಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು, ಈ ಕುರಿತು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಯೋಜನೇತರ ಬಾಬಿನಿಂದ ಯೋಜನಾ ಬಾಬಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ನಮಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. 1980-81 ರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದಂತಹ ಹಣದ ಮೊತ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸದನವು ಇಚ್ಛಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ VI ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1990-91 ರಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗೆ 145.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗೆ 113.75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು. 1991.92 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 171 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 138 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂಚಿಕೆ ತಿಳಿದ ನಂತರ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

50. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 429 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಏತ ನೀರಾವರಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು, ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಾನು ರೈತರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

51. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರೇಹಳ್ಳ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ಕಿನ ಹಳ್ಳ ಯೋಜನೆಗಳು, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿಪ್ಪರಗಿ ಒಡ್ಡು ಮತ್ತು ಮುಳಗಾಡ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ಮಹಾದಾಯ ಹಾಗೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮಲಪ್ರಭಾ ಮಾರ್ಗಾಂತರ ಯೋಜನೆ-ಇವುಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ನನಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

52. "ಆಶ್ರಯ " ವಸತಿ ಯೋಜನೆ

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು, ಇವುತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು 1.73 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 1991-92ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬಲ್ಲಂಥವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತರಕಾರಿ ಮಾರುವವರು 'ಡಿ' ಗುಂಪಿನ ನೌಕರರು, ಕೂಲಿಗಳು, ಆಟೋರಿಕ್ಷಾ ಚಾಲಕರು, ರೈಲ್ವೇ ಪೋರ್ಟರುಗಳು, ಬಸ್ ಚಾಲಕರು, ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವಂತೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

53. ಈವರೆಗೆ, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ, 4,25,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನೆಗಾಗಿ ಅಲೆಮಾರಿ ಹಾಗೂ ಅರೆಅಲೆಮಾರಿ ಜನರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪಾಡು ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 10 ರಷ್ಟನ್ನು ಈ ಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1991-92 ರಿಂದ ಭಾರಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಘೋಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಿಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಟೆಡ್ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು.

54. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಡಾ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದಿದ್ದರು : "ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾನತೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಉಳಿದಿದೆ. ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಈ ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರು ಈ ಸದನ ಇಷ್ಟೊಂದು ಶ್ರಮದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರ ಸೌಧವನ್ನೇ ನುಚ್ಚುನೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. " ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯವು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ. ತೃಪ್ತಿಕರ ಜೀವನ ನಡೆಸುವಂಥ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಉನ್ನತಿಗೆ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಧಾರಿತ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಈ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಶೇಕಡಾ 32 ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

55. ಆರಾಧನ

ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳು, ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಾಗಳು, ಒಡ್ಡರ ಕೇರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೂಜಾ ಮಂದಿರಗಳು ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪೂಜಾ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ವಕ್ಫ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

56. ನೇರ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈಗ ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ 270 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ 753 ವಿದ್ಯಾರ್ಥನಿಲಯಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 61,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. 36,000 ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಗಳಿರುವ 748 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಿವೆ. 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ 57 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ 65 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹತ್ತು ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡು ನಿವಾಸಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೂಡ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

57. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು 53.95 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 30,868 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. 1991-92 ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 130 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 44,800 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

58. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು, 1990-91 ರಲ್ಲಿ 117.24 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 1503 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿದೆ. 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿಗಮವು 400 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3600 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

59. ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು, 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ತನ್ನ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ 240 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ 2300 ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ನೆರವು ದೊರೆಯಲಿದೆ. 1990-91ರಲ್ಲಿ, ನೆರವು ಪಡೆದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 833 ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚ 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜ್ಯದ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

60. ಶೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡುವ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ

ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿಗಮದ 1990-91 ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿತ್ತು. 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 574 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

61. 1990-91 ರಲ್ಲಿ ಡಾ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

	ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ
1. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	15.00
2. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನವೀಕರಣ	3.00
3. ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	3.86
4. ದೇವದಾಸಿಯರ ಪುನರುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	2.00
5. ವಿಶೇಷ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ	3.00
6. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳವರ ಜಮೀನಿನ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ	1.00
7. ಕುಶಲತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ	1.30
8. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲು ಭೂಮಿಯ ಖರೀದಿ	1.00
ಒಟ್ಟು	30.16

1991-92ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ದಾನಿಗಳಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 1990-91 ರಲ್ಲಿ 85.11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು, 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 107.07 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

62. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನವನ್ನು, ದಿನಾಂಕ 1-4-1991 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ಈಗಿರುವ ಮಾಸಿಕ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ , ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 16ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

63. ಸಹಕಾರ

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರಿಗಳು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವು ಮತ್ತು ಅವರ ಈಕ್ವಿಟಿ ಪಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು, ವೃತ್ತಿಪರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯ ನೈಜ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಖರೀದಿ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿಯಿರುವ ಹಣದ ಪೈಕಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಇತರ ಹೊಸ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲಾಗುವುದು. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸಲು ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

64. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ತರಲು ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹಾ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

65. ವಿದೇಶೀ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೆರವಿನ 18 ಯೋಜನೆಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1991-92ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದರೆ ಒ.ಡಿ.ಎ. ನೆರವಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಒ.ಇ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೆರವಿನ ಸಮಗ್ರ ಭೂ ಬಳಕೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ (ಕ್ಲಂಪ್)

66. ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು 1991-92 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಒಪ್ಪಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇನೆ.

67. ಮಲ್ನಾಡು ಪ್ರದೇಶದ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಲ್ನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. 1991-92ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾನು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರದ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು

ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

68. ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮ-ಮಾದರಿ ರೈತರು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು, 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಗೋಬರ್ ಅನಿಲ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳ ಇಬ್ಬರು ಸಣ್ಣ ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಮಾದರಿ ರೈತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

69. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸದಿರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

70. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು-ಹಾಸನ ರಸ್ತೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಂಚಾರ ಪಥ ವೇಗ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ (ಫೋರ್ ಲೇನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್) ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಸುಂಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಕೆಲವಾರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಖಾಸಗೀ ವಲಯದವರನ್ನು ಕೇಳಲು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

71. ಪೊಲೀಸ್

ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಾಜ್ಯದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು, ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಪೋಲಿಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ 1990-91ರಲ್ಲಿ 167.55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು 1991-92 ರಲ್ಲಿ 195.64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಯಾನ್‌ಫಿನ್ ಹೋಮ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಗಮವು (ಕೆ.ಎಸ್.ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿ) 10.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಗಮವು, ರಾಜ್ಯದ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ್ನಿಶಾಮಕದಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ, 1991-92 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 13.03 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

72. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಲ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಎಚ್.ಡಿ.ಎಫ್.ಸಿ. ಯಿಂದ ಸಾಲ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು 55.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನೌಕರರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಇನ್ನೂ 10.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂತಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡ್ಕೊ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು.

73. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮನೋಸ್ಥೈರ್ಯ. ಕುಂದದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಬಡ್ತಿ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಕೆಳಗಿನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೇಡರುಗಳ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನದ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವುದೇ ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಒಂದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತತ್ಕಾಲೀನ ಬಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಈಗ ಇರುವ 20 ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಪೈಕಿ, ಮೊದಲಿನ 12 ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

74. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು 58ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ವೇತನ ತಾರತಮ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಉಪಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಕುರಿತು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವರೆಂದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

75. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ಒ.ಇ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ. 110.60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಜಂಟಿ ಪ್ರಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ನಾವು ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ನಾನು 620 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಉತ್ತೇಜಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

76. ಜೋಗಜಲಪಾತದಲ್ಲಿ ಜಲಧಾರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಜೋಗಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಪಾತದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲುಗಡೆ ಶರಾವತಿ ನದಿಗೆ, ಒಂದು ಒಡ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಡ್ಡಿನಿಂದ ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ಭಾನುವಾರಗಳಂದು ಜಲಪಾತಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ ಜಲಪಾತದ ಪೂರ್ಣ ಸೊಬಗನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ವೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಈ ಒಡ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

77. ಯುವಜನ ಸೇವೆಗಳು

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 19 ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ, 8 ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳನ್ನು 1991-92ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯುವಜನ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆಯು, ಹೈದರಾಬಾದು-ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ 32 ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೈದರಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇತರ ತಾಲೂಕೂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

78. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ :

ಎ) ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.

ಬಿ) ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಮೂಹ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು.

ಸಿ) ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಗಿರುವ ರಂಗಮಂದಿರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು.

ಡಿ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹಲವಾರು ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಂಥ ಕಂಪನಿಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು, ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿ ಅಲೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ವಿಂಡೋ ಏಜೆನ್ಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಒಂದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಲೈಸೆನ್ಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎಫ್) ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅಪೂರ್ವ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ "ಟ್ರಸ್ಟ್"ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ಟ್ರಸ್ಟುಗಳು

ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಡಾ॥ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಮಾರಕವೊಂದರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಡಾ॥ ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಡಾ। ಪು.ತಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಟ್ರಸ್ಟುಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

(ಜಿ) ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

(ಹೆಚ್) ವಿಡಿಯೋ ಪಾರ್ಲರ್‌ಗಳು, ಕೇಬಲ್ ಟೆಲಿವಿಜನ್, ಡಿಶ್ ಆಂಟೆನಾಗಳು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಮತ್ತು ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ನೀಡದಿರಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ 50.00 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.

79. 1990-91ರ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು

ವಿವಿಧ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ವೀಕೃತಿ	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು	ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಅಂದಾಜು	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು	ವ್ಯತ್ಯಾಸ
		(1)	(2)	(3)	(3) - (2)
1	2	3	4	5	6
ಎ)	1. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	1249.78	1327.78	1374.00	(+) 46.22
	2. ಕೃಷಿ ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ	13.00	13.00	7.60	(-) 5.40
	3. ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ	41.45	41.45	41.45	...
	4. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ	57.80	57.80	63.00	(+) 5.20
	5. ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ	41.00	41.00	41.00	....
	6. ವಿಲಾಸಿ ವಸ್ತು ತೆರಿಗೆ	5.00	5.00	8.86	(+) 3.86
	7. ಜೂಜು ತೆರಿಗೆ	14.00	14.00	14.00	..
	ಒಟ್ಟು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು	1422.03	1500.03	1549.91	(+) 49.88
ಬಿ)	ರಾಜ್ಯ ಅಬ್ಕಾರಿ	426.10	555.00	469.00	(-) 86.00
ಸಿ)	ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	176.37	189.65	190.00	(+) 0.35
ಡಿ)	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳು	63.10	63.10	60.54	(-) 2.56

ಇ)	ಸ್ಟಾಂಪು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ	176.00	176.00	160.00	(-) 16.00
ಎಫ್)	ಭೂ ಕಂದಾಯ	16.00	16.00	16.00	....
ಜಿ)	ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಗಳಿಂದ ಸಾಲಗಳು	270.00	270.00	245.00	(-) 25.00
ಹೆಚ್)	ಅರಣ್ಯ ಆದಾಯ	65.00	65.00	50.65	(-) 14.35
ಐ)	ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	19.28	19.28	16.00	(-) 3.28
ಜೆ)	ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದವುಗಳು	60.00	117.00	85.00	(-) 32.00
ಒಟ್ಟು ಜುಮ್ಲಾ		**2593.88**	**2971.06**	**2842.10**	**(-) 128.96**

128.96 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರತೆಯು, ಕೆಲವು ಊಹೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜುಗಳು ನಿಜವಾಗದ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಉತ್ತಮ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

80. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ

ಅನುಬಂಧ-VIIರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

81. ಸ್ಟಾಂಪ್ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ

ಆಸ್ತಿಯ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ನೀಡಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿನಾಯಿತಿ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಟಾಂಪ್ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, 1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಧಿನಿಯಮದ 45/ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. 45.ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

82. ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು, ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ 45.ಬಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

83. ಶುಲ್ಕದ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಣ ಹೊಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಅಪೀಲು ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. 45.ಎ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗಳ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಬೇನಾಮಿ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುವುದು.

84. ಇದುವರೆಗೆ ನೀಡಲಾದ ಎಲ್ಲ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷಕ್ಕೆ 20.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದು.

85. ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು

10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾನೈಟ್ ತೆಗೆಯುವ ಗಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸರಳಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಗಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಕೋರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯು ತೆರವಾದರೆ, 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ.

86. ಅರಣ್ಯ ಆದಾಯ

ಸರ್ಕಾರವು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಅರೆ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು 1987-88 ರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 85.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಅರೆ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಈ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

87. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 3,300 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಗಂಧದ ಮರದ ದಾಸ್ತಾನು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯಲು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ, 1991-92ರಲ್ಲಿ 40.00ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

88. ರಾಜ್ಯ ಅಬ್ಕಾರಿ

1990-91ನೇ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅಬ್ಕಾರಿಯಿಂದ 365 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ; 1990-91 ರ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 61.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 426.10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1990ರ ಮೇ-ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಾರಾಯಿ ಹರಾಜುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಾಡಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾರಾಯಿಯಿಂದ ಬರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಮೊತ್ತ 320.08 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದ ಮೊತ್ತ 193.6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯದಿಂದಾಗಿ, 1990-91ರ ಅಬ್ಕಾರಿ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 555 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

89. ಐ.ಎಂ.ಎಲ್.ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಈ ರೀತಿ ಇತ್ತು:

ಎ) ನಾನ್‌ಡ್ಯೂಟಿ ಪೇಡ್ ಐಎಂಎಲ್ನ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು;

ಬಿ) ಕಾಕಂಬಿ ಗುಣದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಕಂಬಿ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟನ್ನು ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಐಎಂಎಲ್‌ಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅಬ್ಕಾರಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

90. ಐ.ಎಂ.ಎಲ್. ಮೇಲಿನ ರಫ್ತು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಲ್ಕ್ ಲೀಟರಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ 20ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂಬ ಮತ್ತು ನಾನ್-ಡ್ಯೂಟಿ ಪೇಡ್ ಲಿಕ್ಕರಿನ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು. ಈಗ, 1990-91ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 6.90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಫ್ತು ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಬರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವ 6.90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಶುಲ್ಕದ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಫ್ತುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆ ಇರದ ಕಾರಣ ರಫ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿತ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಐಎಂಎಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಅದು ಉದ್ಯೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ರಫ್ತು ಶುಲ್ಕದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಲಿಕ್ಕರಿನ ಚಲನವಲನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದನಂತರ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ, ರಫ್ತು ಶುಲ್ಕವನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಪೇಡ್ ಲಿಕ್ಕರ್ ವಿರುದ್ಧದ ಆಂದೋಲನವನ್ನು , ಅದು ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಜಾರಿ ಯಂತ್ರಾಂಗವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಇದು ಪಾಪದ ಕೆಲಸ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಇದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ : ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನ್ಯಾಯ. ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನ್ಯಾಯ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇರಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎಂದಾಗ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾವು ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಲ್ಲ. ಇದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ : ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು,ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಲಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ : ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ; ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನತಾದಳ ಎಂದು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಇರುತ್ತೇನೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

91. ಏಪ್ರಿಲ್ 1990ರಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1990ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐಎಂಎಲ್‌ಬಳಕೆ ಶೇಕಡಾ 35.48 ರಷ್ಟು ಆಗಿದ್ದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಳಕೆ ಆಗಿದೆ.

92. ಕಾಕಂಬಿ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟನ್ನು ಐಎಂಎಲ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ 1.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಅಂದಾಜು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. 555 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜುಗಳು, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪುವ ಸಾರಾಯಿ ಬಳಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಊಹೆಗೆ, ಹರಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಆಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ, ಸಾರಾಯಿ ಬಳಕೆಯು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ನಿರೀಕ್ಷಿತತ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ,ಈ ಮೊದಲು ಸಾರಾಯಿ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದ 62.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬದಲು ಈಗ 41.25 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ..

93. ಹೀಗಾಗಿ 1990-91ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ 555 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಬ್ಕಾರಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಊಹೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಬ್ಕಾರಿ ಆದಾಯದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು 469 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಸಾರಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆಯ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ನೀಡಿವೆ. ಇದು ಬಗೆಹರಿದಲ್ಲಿ, ಈ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಆಗ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳ ಮೊತ್ತವು 487 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವುದು.

94. ಅಬ್ಕಾರಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಲೈಸನ್ಸ್‌ನೀಡಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಕಾಕಂಬಿ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬಹುದು. ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ತರಲು ಮತ್ತು ಲೈಸನ್ಸ್‌ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಅನುಬಂಧ -VIIIರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

95. ಐಎಂಎಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಎಂಎಸ್‌ಐಎಲ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವ ವಿಷಯವು ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಗಳನ್ನು ಎಂಎಸ್‌ಐಎಲ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.

96. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ

ಎ. ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು

ಎ) ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು

i) ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೃಷಿವಲಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಡಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ii) ಕೃಷಿಕರು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಪರ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ (Bio-fertilisers) ಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ವಿನಾಯಿತಿ.

iii) ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ಸಾಧನ(Effluent treatment and pollution control devices) ಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.

iv) ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.

v) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೀಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಣಕ ಯಂತ್ರ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಗಣಕ ಯಂತ್ರ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.

vi) ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಕಡಿಮೆ ಕಮಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸೀಗೆಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಯ ವಿನಾಯಿತಿ.

vii) 1-4-1986 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ 'ಲೀಸಿಂಗ್'ಸುಂಕದಿಂದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹಿಂದೆಯೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಲಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ತಾರೀಖು ಅಂದರೆ 1-4-1987 ರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ 1-4-1986 ಮತ್ತು 31-3-1987 ರ ಮಧ್ಯದ ಅವಧಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಅವಧಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

viii) 1990-91 ರ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 4ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಬಂದ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ, ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗೆ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿವೆ ಎಂಬ ದೂರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆಯ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈವರೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಲ್ಲಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ, ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆಯು ರೇಷ್ಮೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆಯ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ತೊಡಗಿಸಿದೆ. ಈ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆ ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲಿನ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೇ. 1ರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಶೇ.2ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಅಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಶುಲ್ಕದ ಮೂಲಕವೇ ಎತ್ತುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಉದ್ಯಮವು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿಯಿಂದ ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಬಿ) ತೆರಿಗೆ ಇಳಿತಗಳು

i) ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ, ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಯೋಜನಾ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ಇವುಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ii) ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕೈ ಪಂಪುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 13ರಿಂದ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

iii) ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸುಧಾರಿತ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲು ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

iv) ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನವದೆಹಲಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ನಿಗಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಖರೀದಿಸಿದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

v) ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಪಶು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಶು ಆಹಾರ ತಯಾರಕರು ಖರೀದಿಸುವ ಕಾಕಂಬಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 40 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 20ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

vi) ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ತಡೆಯಲು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಖಾದ್ಯ ತೈಲ (Non-refined edible oils)ಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4ರಿಂದ 3ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

vii) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗ ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೈಮಗ್ಗಗಳು, ಅವುಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಸಾಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 3ರಿಂದ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

viii) ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಡೆಯಲು ವನಸ್ಪತಿಯ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 10ರಿಂದ 5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗುವುದು;

ix) ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬಿಯರ್ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಮಾರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಿಯರ್ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಹು ಹಂತಗಳ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಒಂದೇ ಹಂತದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬಿಯರಿನ ಅಚ್ಚೈರು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಈ ವ್ಯವಹಾರದದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಿ) ಇದಲ್ಲದೆ, ಅನುಬಂಧ IX ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿನಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಇಳಿತದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸುಮಾರು 675 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಬಿ) ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

ಎ) ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಸ್ವ ವರಮಾನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಸುಧಾರಿಸಲು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ;

i) ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮೂಲದ ಸರಕುಗಳ ಮಿತ ಬಳಕೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸಲ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 19 ರಿಂದ 20ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು;

ii) ಎಲ್ಲಾ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಏಕರೂಪದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 3ರಿಂದ 4ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು;

iii) ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯ ಗೊಂದಲದಿಂದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಹಾಗೂ ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ವಜಾವಟ್ಟು ಮತ್ತು ವಿನಾಯಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು;

iv) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಸ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 4 ರ ಕಡಿಮೆ ದರದ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

v) ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊರರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಖರೀದಿದಾರರಿಗೆ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಡೀಸಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವ್ ಜನರೇಷನ್ ಘಟಕ (Diesel Captive Generation Unit) ಗಳ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 4 ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು;

vi) ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸುವ ಇಂಗಾಲಾಮ್ಲ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರಿನ ಪೇಯ (Aereated Waters) ಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 10ರಿಂದ 13ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 3ರಿಂದ 5ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ;

vii) ಸಮಾಜದ ಮೇಲುವರ್ಗದ ಜನರೇ ಬಳಸುವ ನಯಮಾಡಿದ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕಲ್ಲಿನ(Polished Granite Stones) ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 8 ರಿಂದ 15ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು;

viii) ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಇಳಿತದ ಲಾಭ ಮುಟ್ಟದ ಕಾರಣ ಕ್ವಾರ್ಟ್ಜ್ ಗಡಿಯಾರಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 4ರಿಂದ 10ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು;

ix) ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗುವಂತೆ ಮೆಣಸಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 5ರಿಂದ 6ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು;

x) ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗುವಂತೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 13ರಿಂದ 15ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು.

(ಬಿ) ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ, ಅನುಸೂಚಿ Xರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಸಿ) ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳ ನಿವ್ವಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಗಳಿಕೆ 1385 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವುದೆಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

97. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ

ವಿನಾಯಿತಿಗಳು

i) ರೋಗಗ್ರಸ್ಥ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು, ಹೆಚ್.ಡಿ.ಪಿ.ಇ. ವೂವನ್ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕ್ ತಯಾರಕರನ್ನು ಹೆಚ್.ಡಿ.ಪಿ.ಇ. ಎಲ್.ಡಿ.ಪಿ.ಇ. ಗ್ರಾನ್ಯೂಲ್ಸ್ ಮೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿನೀಡಲು; ಮತ್ತು

ii) ಕೃಷಿವಸ್ತುಗಳ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ 'ಬಟಾರ್' ಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟವಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

98. ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ

i) ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ನಾನು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಎ) ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಒಡೆಯರ ಹಾಗೂ

(ಬಿ) ಚಿಟ್ ಫಂಡ್ ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ 1,000 ಮತ್ತು 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗುವುದು;ಮತ್ತು

ii) ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು;

ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	ತೆರಿಗೆ ದರ
1. ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಲೈಬ್ರರಿಗಳುವಾರ್ಷಿಕ	600 ರೂ. ಗಳು.
2. ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು /ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಾರ್ಷಿಕ	2,500 ರೂ. ಗಳು.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 110 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

99. ಜೂಜು ತೆರಿಗೆ

ಜೂಜು ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಿಂದಾಗಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಜೂಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ರೇಸಿಂಗ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೂಲಕ ಟೋಟಲೈಸೇಟರನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೂ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಜೂಜನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

100. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೋಟಲೈಸೇಟರ್ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜೂಜು ತೆರೆಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ XI ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದು.

101. ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಅದು ಯಾವುದೇ ಉಪಯುಕ್ತ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸದ ಕಾರಣ, ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಸಹ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

102. ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಸಂಧಿಗ್ಧತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.

103. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು 1990-91

ಈ ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ 1990-91ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳು ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತಲೂ 303.60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ತೋರಿಸುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು, ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿಂದ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ಜಾರಿ-ಇವೆರಡನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಪಾಲು ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಮೀರಿ 5.39ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಷ್ಕೃತ ವಿಧಾನದಿಂದಾಗಿ ಅಂದರೆ ಜವಾಹರ್ ರೋಜಗಾರ್ ಯೋಜನೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ನೀಡುವುದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 102.18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಳ ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದ ಕೊರತೆಯನ್ನು 194.31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 27.98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 244 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಈಕ್ವಿಟಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ, ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಎರಡನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. 4.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲಿನ ನಿವ್ವಳ ಉಳಿತಾಯವು ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

104. ವರ್ಷದ ಆರಂಭಶಿಲ್ಕು (+)12.54 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. 1990-91ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ 23.68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, 1990-91ರ ಅಂತ್ಯದ ಶಿಲ್ಕು (-) 11.14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

105. ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು 1991-92

ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ, 1990-91ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ 4115.37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರಕುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅನೇಕ . ತೆರಿಗೆಗಳ ಪೈಕಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರಲಿದ್ದು ಇದರಿಂದ 231.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ದೊರಕುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಯ ನಮ್ಮ ಪಾಲು 61.43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಂಭವವಿದೆ. 1991-92ರ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆ 4817.91 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-XIIರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1991-92ರ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ 4815-46 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಲಿದ್ದು ಇದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ

ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆ 2.45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳಲೆಕ್ಕದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 54.53 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಲಿದ್ದು ಅದು, 11.14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆರಂಭದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ (-) 63.22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ್ಯದ ಶಿಲ್ಕು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಉಳಿದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ, ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

106. 1991-92ರ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು

1991-92ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವಿನ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಹಂಚಿಕೆ ಮೂಲಕ ಸರಿದೂಗಿಸಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30, 1991ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಲೇಖಾನುದಾನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರೆ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ ಏನನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಚ್. ಕೌಜಲಗಿ ; ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಚ್. ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹರಿದು ಬಿಸಾಕಿದರು)

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು; ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಇದೆ; ತಾವೆಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಬಜೆಟ್ ವಿಹಂಗಮ

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

		ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1990-91	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 1990-91	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1991-92
	ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು	(-)19.73	12.54	(-)11.14
	ಎ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ			
I	**ಜಮೆ**			
	ರಾಜ್ಯತೆರಿಗೆ	2151.10	2454.70	2870.07
	ಕೇಂದ್ರತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು	654.96	660.35	721.78
	ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು	315.79	458.28	584.51
	ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	694.07	511.10	641.55
	ಒಟ್ಟು-ಎ. I	3815.92	4084.43	4817.91
II	**ವೆಚ್ಚ**			
	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ	1596.38	1620.03	1863.68
	ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ	1066.67	1172.07	1384.52
	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ	1246.13	1219.61	1455.66
	ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಅಂಶದಾನ	101.05	100.70	111.60
	ಒಟ್ಟು -ಎ II	4010.23	4112.41	4815.46
ಎ.	**ರಾಜಸ್ವಲೆಕ್ಕ**			
	ಹೆಚ್ಚುವರಿ	(+)(-)194.31	(-)27.98	(+)2.45
	ಕೊರತೆ (-)			

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1990-91	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು 1990-91	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು 1991-92
ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ			
I ಜಮೆ			
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ	482.72	476.14	670. 71
ಬಹಿರಂಗ ಮಾ'ರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ(ನಿವ್ವಳ)	123.50	136.57	150.23
ಎಲ್ಐಸಿ, ಆರ್ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ	23.34	23.24	27.54
ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳಿಂದ ವಸೂಲಿ	223.75	387.12	130.56
ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕ (ನಿವ್ವಳ)ಇತ್ಯಾದಿ	138.37	142.93	71.71
ಒಟ್ಟು ಬಿ. I	**991.68**	**1166.00**	**1050.75**
II ಬಟವಾಡೆ			
ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ (ನಿವ್ವಳ)	431.15	682.75	533.20
ಕೇಂದ್ರಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	155.02	150.65	172.10
ಎಲ್ಐ.ಸಿ, ಆರ್ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	10.75	10.35	10.39
ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಬಟವಾಡೆ	384.95	317.95	389.59
ಒಟ್ಟು- ಬಿ II.	**981.87**	**1161.70**	**1105.28**
ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	(+)9.81	(+) 4.30	(-)54.53
ಸಿ. ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	(-) 184.50	(-) 23.68	(-) 52.08
ಡಿ. ಮುಕ್ತಾಯದ ಶಿಲ್ಕು	(-) 204.23	(-)11.14	(-)63.22
ವಜಾ			
ಎಆರ್ಎಮ್		147.50	
ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊರತೆ	(-) 56.73	(-)11.14	(-)53.06

* ಪರಿಷ್ಕೃತ ತೆರಿಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ - I

ಒಟ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲು

(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಅವಧಿ		ಒಟ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲುಗಳು	ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪಾಲು	(2) ರಲ್ಲಿ (3)ರ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
(1)		(2)	(3)	(4)
ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ		204.00	155.00	76.00
ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ		772.00	356.00	46.10
ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ		823.00	516.00	62.70
ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು		725.00	335.00	46.20
ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ		2,135.00	568.00	26.60
ಐದನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ		6,388.00	2,529.00	39.60
ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ	1979-80	2,371.00	521.00	22.00
ಆರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ		22,120.00	4,719.00	21.30
ಏಳನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ (ಮೂಲ)		30.562.00	9.942.00	32.50
ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ	1985-86	6,700.00	1,600.00	23.90
	1986-87	6,463.15	1,163.10	17.99
	1987-88	8,506.01	1,505.60	17.70
	1988-89	9,252.72	2,002.08	21.64
	1989-90	9,654.00	2,249.00	23.29

ಅನುಬಂಧ - II

(ಪ್ಯಾರಾ 11)

1990 ಮತ್ತು 1991-92ನೇ ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ.

(ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

	ವಲಯ	*1990-91*	*1991-92*
ಎ.	**ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು.**		
	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳು	97.60	154.99
	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ	85.99	110.91
	ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ)	45.00	60.00
	ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	212.33	247.13
	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	276.00	372.12
	ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	76.44	96.67
	ಸಾರಿಗೆ	59.60	93.13
	ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	1.15	1.88
	ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	5.74	12.86
ಬಿ	**ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು**		
	ಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ರೀಡೆ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	72.55	78.41
	ಆರೋಗ್ಯ	41.52	47.00
	ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	94.89	142.28
	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	21.49	28.01
	ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ	8.69	9.45
	ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ	24.51	33.09
	ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	0.89	0.80
ಸಿ.	**ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು.**	18.36	18.80
	ಒಟ್ಟು	**1145.00**	**1510.00**

ಅನುಬಂಧ III

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1991-92 ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ

(ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ವೆಚ್ಚ	ಗ್ರಾಮೀಣ ಘಟಕ
I.	**ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ದೊರಕುವ ಪ್ರಯೋಜನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವೆಚ್ಚ**		
1.	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (ಸಹಕಾರ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	14078.87	14078.87
2.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	11091.16	11091.16
3.	ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಗಡಿಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	6000.00	6000.00
4.	ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	24842.70	24842.70
5.	ಎ) ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳು	3877.67	3877.67
	ಬಿ)ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ	10.00	10.00
6.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ	2594.64	2594.64
7	ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ	1714.02	1714.02
8.	ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ		
9 .	ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	3773.56	3773.56
10.	ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಉಪಯೋಜನೆ	446.84	446.84
	ಉಪ ಒಟ್ಟು : I (1 ರಿಂದ 10)	**68429.46**	**68429.46**
II.	**ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ದೊರಕುವ ಪ್ರಯೋಜನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ವೆಚ್ಚ**		
11.	ಸಹಕಾರ	1770.00	1150.50
12.	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	37412.37	11223.70
13.	ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು		
	ಎ) ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು	2279.00	1139.50
	ಬಿ) ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ	3392.00	2374.00
14.	ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ	1735.00	694.00

15. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು		
ಎ) ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ	6236.00	3745.00
ಬಿ) ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	814.00	203.50
ಸಿ) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಜನಾರೋಗ್ಯ	596.00	149.00
ಡಿ) ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ	178.00	162.50
16. ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು		
ಎ) ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು	55.00	30.00
ಬಿ) ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಸೇವೆಗಳು	387.00	227.30
ಸಿ) ವಾರ್ತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ	247.00	49.00
ಡಿ) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	2801.00	1680.00
ಇ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ	2184.00	1701.00
ಎಫ್) ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ	949.67	664.70
ಉಪ ಒಟ್ಟು II (11 ರಿಂದ 16)	61036.04	25193.70
ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ	151000.00	93623.16
ಗ್ರಾಮೀಣ ಘಟಕದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	-	62.00

ಅನುಬಂಧ - IV

1991-92ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು

I. ಕೊಳವೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

1. ವಿಜಯಪುರಕ್ಕೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
2. ತಿರುಮಕೂಡಲ ನರಸೀಪುರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
3. ಹೊಸನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
4. ಸುಳ್ಯ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
5. ಆಳ್ನಾವರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
6. ಕುಂದಗೋಳ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
7. ಸಿದ್ದಾಪುರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
8. ಮುದ್ದೆ ಬಿಹಾಳ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
9. ಬಾದಾಮಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
10. ಭಾಲ್ಕಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
11. ಮುದುಗಲ್ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
12. ತೆಕ್ಕಲಕೋಟೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

II. ನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

13. ಸಾಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
14. ಶಹಬಾದ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
15. ಯಾದಗಿರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

III. ಮಂಡಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

16. ಗದಗ-ಬೆಟಗೇರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ
17. ಬಳ್ಳಾರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ

IV ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ

18. ಹುಣಸೂರು
19. ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ
20. ಬೀದರ್
21. ಅರಸಿಕೆರೆ

ಅನುಬಂಧ - V

ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ

(ಪ್ರತಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ)

ವರ್ಷ	ಭಾರತ	ಕರ್ನಾಟಕ
1980	114	71
1981	110	69
1982	105	65
1983	105	74
1984	104	74
1985	97	69
1986	96	74
1987	95	75
1988	94	74
1989	91	80

ಅನುಬಂಧ - VI

ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ

(ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು	ಕೃಷ್ಣ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ	ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ
1.	ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ	3894	1556
2.	ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ	829	532
3.	ಆರಂಭದಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 1990ರವರೆಗೆ ವಹಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ	1155	705
4.	1-4-1990ರಂದು ಇದ್ದಂತೆ ಉಳಿದ ವೆಚ್ಚ	2739	851
5.	ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆ	274	213

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೆ ವಹಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮತ್ತು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಉಳಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ - VII

(~øXpø 80)

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು

ಭಾಗ - "ಎ"

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕ.ಮೋ.ವಾ.ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1957ರ ಅನುಸೂಚಿ ಭಾಗ-ಎ ಬಾಬು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ
1	2	3	4
1.	4 (1) (ಡಿ) : 6 ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಆದರೆ (ಡ್ರೈವರನ್ನುಬಿಟ್ಟು) 12 ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ‍್ನನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ (ಮ್ಯಾಕ್ಸಿ ಕ್ಯಾಬ್ ಬಾಬು ಸಂ. 4(1) (ಡಿ))	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 160-00	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 200-00
2.	4.2(ಎ) (ಬಿ) : 12 ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು (ಡ್ರೈವರ್‌ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಮಿತಿಗೂಳೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮಿತಿಗಳೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ವಾಹನಗಳು-ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಮತ್ತು ಸೀಟುಗಳಿರದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಸೀಟುಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 200-00 ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 100-00	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 225-00
3.	(43)(ಎ) (ಬಿ) : ಹನ್ನೆರಡು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೈಲು ದರವು ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮೀರದ ಹಾಗೂ 3 (ಎ) ಉಪಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತ ವಾಹನಗಳು (ಎ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ (ಬಿ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ(ಡ್ರೈವರ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	 (ಎ) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 200.00 (ಬಿ) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ	4(3)-12 ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೈಲುದರವು ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಕಿಲೋಮಿಟರು ಮೀರದಂಥ ವಾಹನಗಳು (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾ ಣಿಕನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ (ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಮಾರ್ಗಗಳು) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ

4.	3(ಎ) : ಹನ್ನೆರಡು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೂ ಮೀರಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಲು ದರವು ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕೀ ಮೀಟರು ಮೀರದಂಥ ವಾಹನಗಳು		
	(ಎ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 250	ಬಾಬ್ತು 4(3) ರ ಕೆಳಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 300
	(ಬಿ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100	
4.	(4) : ಹನ್ನೆರಡು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಉಪಬಾಬು (4ಎ) ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 100 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೈಲೇಜಿನ ವಾಹನಗಳು.		4 (4) : ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕಿ.ಮೀ. ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೈಲೇಜಿನ ವಾಹನದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸೀಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಸೀಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕನ ಹೊರತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ವಾಹನಗಳು) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 325.
	(ಎ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ (ಡ್ರೈವರು ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೀಟು ದೊರೆತ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 275	
	ಬಿ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣಿಕನ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100	

4.	(4ಎ) : ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕಿ.ಮೀ. ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಸಂಚರಿಸುವ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂದದಲ್ಲಿ		
	(ಎ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ (ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 300	ಬಾಬು 4.(4)ರ ಕೆಳಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ
	(ಬಿ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸೀಟು ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100	
5.	8 ಮತ್ತು 9:ಆಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು		8 ಮತ್ತು 9: ಆಮ್ನಿ "ಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು
	(ಎ) 8 ಚದರ ಮಿಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಪ್ಲೋರು ಏರಿಯಾ ಇರುವ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	ಪ್ರತಿಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 550	(ಎ) 6 ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಪ್ಲೋರು ಏರಿಯಾ ಇರುವ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. 500
	(ಬಿ) 8 ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿ'ದ ಆದರೆ 12ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಪ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಇರುವ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 600	ಬಿ) 6ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 9ಚ.ಮೀ.ಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಪ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಇರುವ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 550
	(ಸಿ) 12 ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಇರುವ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 700	(ಸಿ) 9ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 12ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ವಾಹನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚ.ಮೀ. ಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 650 (ಡಿ) 12 ಚದುರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಇರುವ

			ವಾಹನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚ.ಮೀ.ಗೆ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 750
	(ಡಿ) (i)ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಚ.ಮೀ.ಗೆ ರೂ 20	(ಇ) (i) ಪ್ರತಿಮೂರು ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತನದಲ್ಲಿರುವ ಚ.ಮೀ.ಗೆ ಡಿ(i) ನಲ್ಲಿಯ ರೂ. 20 ವಂತೆ
	(ii)ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ವಾಹನಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಚ.ಮೀ.ಗೆ ರೂ 80	(ii) ಇತರ ಪ್ರತಿ ಎ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಒಡೆತನದರುವ ಚ.ಮೀ.ಗೆ ವಾಹನಗಳು ರೂ 80.
6.	15: ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವ 1980ರ ಹಾಗೂ ಅನಂತರದ ಮಾದರಿಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರುಗಳು ತೂಕ ಹೇರಿರದಾಗ:		
	(ಎ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 300	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100
	(ಬಿ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 360	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 130
	(ಸಿ) 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗೆ ಮೀರಿದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 520	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 210
	(ಡಿ) 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಮೀರಿದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 720	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 310
	(ಇ) 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರುಗಳು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 920	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 410
	ಎಫ್) 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರುವ ಭಾರದ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1120	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 510

	(ಜಿ) ಟ್ರೈಲರುಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಬಳಸುವಂಥ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 50	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 50
7.	15 ಎ: ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವ 1981ರ ಹಾಗೂ ಅನಂತರದ ಮಾದರೀಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರುಗಳು ತೂಕ ಹೇರಿರದಾಗ		
	(ಎ) 1500ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1000	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 500
	(ಬಿ) 1500 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.1060	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 590
	(ಸಿ) 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1220	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 830
	(ಡಿ) 3000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 4000 ಕಿಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1420	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1130
	(ಇ) 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 5000ಕೀ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1620	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1430
	(ಎಫ್) 5000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಾರು	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1820	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1730
	(ಜಿ) ಟ್ರೈಲರುಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಬಳಸುವಂಥ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 50	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 50
8.	16 ಈ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ಬದ್ದವಾಗಿರುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು ತೂಕ ಹೇರಿರದಾಗ		16 ಈ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತೆರಿಗೆಗೆ ಬದ್ದವಾಗಿರುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಹೊರತಾದ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳು. ಕ್ಯಾಂಪರ್ಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು ತೂಕ ಹೇರಿರದಾಗ

(ಎ) 1500 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100
(ಬಿ) 1500 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 2000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 130	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 130
(ಸಿ) 2000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 3000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 210	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 210
(ಡಿ) 3000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 4000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 310	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 310
(ಇ)4000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 5000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 510	ಪ್ರತಿ ಮೂರುತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 510
(ಎಫ್) 5000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 6000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 800
(ಜಿ) 6000 ಕಿ. ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 7000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 900
(ಎಚ್) 7000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರಿರುದ ಭಾರವುಳ್ಳ ವಾಹನ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 1000
(ii) ಕ್ಯಾಂಪರ್ಸ್ ಟ್ರೈಲರುಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಬಳಸುವಂಥ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ		
(ಎ) 1000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 100
(ಬಿ) 2000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 200
(ಸಿ) 3000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 300
(ಡಿ) 4000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 400
(ಇ) 5000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 500
(ಎಫ್) 6000ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 600
(ಜಿ) 7000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಮೀರತ ಭಾರವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರೈಲರಿಗೆ	-	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 700

ಭಾಗ "ಭಾಗ ಎಎಎಎ" (ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ರೂ ಗಳಲ್ಲಿ	ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆದರ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
1	2	3	4
9.	(i) 1939ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ತಯಾರಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಂಟೇಜ್ ಹಾಗೂ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಕಾರ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ವಿಂಟೇಜ್ ಕಾರುಗಳು ಆಯು ಪರ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆ	-	ಆಯು ಪರ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆ ರೂ 500-00
	(ii) 1940 ಹಾಗೂ 1949ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಂಟೇಜ್ ಹಾಗೂ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಕಾರ್‌ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಕಾರುಗಳು (ಆಯು ಪರ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆ)	-	ಆಯು ಪರ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆ ರೂ 1000-00

ಭಾಗ 'ಬಿ' 1957 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸೂಚಿ

10.	6. (ಎ): ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ 88(8)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು (ಬಿ) ಉಪಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಅಟೆಂಡರ್ ಹೊರತಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು ಆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ 100.00	7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಆದರೆ 31 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ 200.00	ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ 25.00	7 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ 31 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ 50.00

	6. (ಬಿ) ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ 1988ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ 88(8)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್/ಅಟೆಂಡರ್ ಬಿಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು (ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್‌ಗಳು) ಆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	125.00	250.00	50.00	75.00

ಕ್ರ. ಸಂ.	1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳ 29(1)ನೇ ನಿಯಮದಲ್ಲಿಯ ಕೋಷ್ಟಕ ಬಾಬು	ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಂಡದ ಮೊಬಲಗಿನ ಈಗಿರುವ ದರ	ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಂಡದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ದರ	
1	2	3	4	
1.	1957 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅನುಸೂಚಿಯ ಭಾಗ 'ಎ' ಯ 1 (ಡಿ), 2 ,11, 14, 15, ಮತ್ತು 16ನೇ ಬಾಬುಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಗ 'ಬಿ' ಯ 1,2,11,14,15 ಮತ್ತು 16ನೇ ಬಾಬುಗಳು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ		1. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ 1957 ಅನುಸೂಚಿಯ ಮೇರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	ಬಾಕಿ ಇರುವ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ 20
	(ಎ) ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ, ಆದರೆ 45 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ.	ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ 10		

	(ಬಿ) 45 ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ ಆದರೆ 18 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ.	ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ 50	ಅದೇ	ಅದೇ
	(ಸಿ) 180 ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ	ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಾಕಿ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ 100.		
2.	1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಸೂಚಿಯ ಭಾಗ 'ಎ' 3,4,5,6,7,8,9,10,12 ಮತ್ತು 13ನೇ ಬಾಬುಗಳು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತ್ರೈ ಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ.		ಅದೇ	
	(ಎ) ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಆದರೆ 30 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ	ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕದ 5		
	(ಬಿ) 30ನೇ ದಿನದಂದು ಅಥವಾ ಆದರ ತರುವಾಯ ಆದರೆ 60 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಅವಧಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ 10		
	(ಸಿ) 60ನೇ ದಿನದಂದು ಅಥವಾ ಅದರ ತರುವಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಅವಧಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಶೇಕಡ		
3.	ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು (ಸ್ಕೂಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಯಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿ)	ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಯುಪರ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ ಒಂದು	3. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಆಯುಪರ್ಯಂತ ಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ	ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಯುಪರ್ಯಂತ ತೆರಿಗೆಯ ಶೇಕಡ ಒಂದರಷ್ಟು

1957ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳ 34-ಎ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

12.	ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು	ಇಲ್ಲ	ವಾಹನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ೩೦ ರೊಡನೆ 100ರೂ.ಗಳ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವ ಅವಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರನು 100ರೂಗಳ ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನುಬಂಧ-VIII

(ಪ್ಯಾರಾ 94)

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಈಗಿರುವ ದರ (ರೂ)	ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರ (ರೂ)
1.	ಸಿಎಲ್-1 ಸಗಟು	50.000	1.00,000
2.	ಸಿಎಲ್-2 ಚಿಲ್ಲರೆ		
	(ಎ) ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್	30.000	1.00.000
	(ಬಿ) ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	28,000	75.000
	(ಸಿ) ಟೌನ್‌ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	20.000	50.000
	(ಡಿ) ಇತರೆ	12.000	25.000
3.	ಸಿಎಲ್-7		
	(ಎ) ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್	50.000	1.00.000
	(ಬಿ) ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	40,000	80.000
	(ಸಿ) ಟೌನ್‌ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	30.000	60.000
	(ಡಿ) ಇತರೆ	20.000	40.000
4.	ಸಿಎಲ್-9		
	(ಎ) ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್	40.000	1.00.000
	(ಬಿ) ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	30,000	60.000
	(ಸಿ) ಟೌನ್‌ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	25.000	50.000
	(ಡಿ) ಇತರೆ	20.000	40.000

ಅನುಬಂಧ-IX

ಪ್ಯಾರ 96-ಎ(ಸಿ)

ಎ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರ ವಿನಾಯಿತಿ//ಇಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
1	2	3	4
ಅ.	**ವಿನಾಯಿತಿ**		
1.	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಡಸ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳು	5	ಶೂನ್ಯ
2.	ಜೈವಿಕ್ ಗೊಬ್ಬರಗಳು	7	ಶೂನ್ಯ
3.	ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮುಂತಾದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಯುವ ಸಾಧನಗಳು	13	ಶೂನ್ಯ
4.	ಗಣಕ ಯಂತ್ರ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್	7	ಶೂನ್ಯ
5.	ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸೀಗೆಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ	1.25	ಶೂನ್ಯ
6	1-4-86 ರಿಂದ 31-3-87ರ ಅವಧಿಯ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ಲೀಸಿಂಗ್	5	ಶೂನ್ಯ
7.	ಲ್ಯೂಬ್ರಿಕೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಸ್‌ಗಳ ಎರಡನೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ	0.75	ಶೂನ್ಯ
8.	ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳ ರಫ್ತುಗಾರರಿಗೆ ಮಾರುವ ಚಿನ್ನ	3	ಶೂನ್ಯ
9.	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಒತ್ತುಗುಂಡಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಉಪಕರಣಗಳು	6	ಶೂನ್ಯ
10.	ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ನೂಲು	2	ಶೂನ್ಯ
ಆ.	**ರಿಯಾಯಿತಿ**		
11.	ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುವ ಕೈ ಪಂಪುಗಳು	13	4
12.	ಪಶು ಆಹಾರ ತಯಾರಕರು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಕಂಬಿ	40	20
13.	ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳು (ಸಂಸ್ಕರಿಸಿಲ್ಲದ)	4	3

14.	ಕೈ ಮಗ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು	3	2
15.	ವನಸ್ಪತಿ	10	5
16.	ಅಡಿಕೆಯ 'ಸಿ' ಫಾರಂಯಿಲ್ಲದ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ	10	6
17.	ಮೆತ್ತೆಯಿರುವ ಪಿಠೋಪಕರಣಗಳು	15	13
18.	ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಕಾಗದ (ರದ್ದಿ)	7	4
19.	ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿ	3	1
20.	ಕೃತಕ ಅಥವಾ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಯಾರ್ನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫಿಲಮೆಂಟ್ ಯಾರ್ನ್‌ಗಳು	4	2
21.	ಒಣ ಕಿಣ್ವ (ಡ್ರೈಯೀಸ್ಟ್)	8	4
22.	ಸ್ಟೋನ್‌ವೇರ್ ಪೈಪುಗಳು	13	10
23	ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಉಡುಪುಗಳ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ	6	5
24.	ಕಚ್ಚಾ ಗೋಡಂಬಿಯ 'ಸಿ' ಫಾರಂಯಿಲ್ಲದ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ	10	5
25.	ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಬೀಜಗಳ 'ಸಿ' ಫಾರಂಯಿಲ್ಲದ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ	8	4
26.	ಬೀರು	45	45
		ಬಹು ಹಂತ	ಏಕ ಹಂತ

ಬಿ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಳಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ವಹಿವಾಟುಗಳು

1.	ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿ	ಕ.ಮಾ.ತೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದರಗಳು	ಶೂನ್ಯ
2.	ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾನ್ಸುಲರ್ ಕಛೇರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧೇರಿಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖರೀದಿ	ಕ.ಮಾ.ತೆ. ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದರಗಳು	ಶೂನ್ಯ
3.	ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಸರಕುಗಳು	ಕ.ಮಾ.ತೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದರಗಳು	4

4	ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಾಧಿಕಾರದ ಖರೀದಿಗಳು	ಕ.ಮಾ.ತೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದರಗಳು	4.
5.	ನವದೆಹಲಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ನಿಗಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಖರೀದಿ	ಕ.ಮಾ.ತೆ. ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದರಗಳು	4

ಅನುಬಂಧ-X

ಪ್ಯಾರಾ *96-ಬಿ(ಬಿ)*

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಸರಕುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಕಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
1.	ಪೆಟ್ರೋಲ್	19	20
2.	ಡೀಸೆಲ್	19	20
3.	ಎಳ್ಳುಬೀಜಗಳು, ಸಾಫ್ಲವರ್ ಬೀಜಗಳು, ಹರಳಿನ ಬೀಜಗಳು, ಬೇವಿನ ಬೀಜಗಳು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೀಜಗಳು, ಸಾಸಿವೆ ಬೀಜಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.	3	4
4.	ರಡಿಫೆನ್ಸ್ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಸ್ಟೋರಿನ ಭೋಗದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳು	ಶೂನ್ಯ	4
5.	ಡೀಸಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವ್ ಜನರೇಟರ್ ಘಟಕಗಳ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಮಾರಾಟ	ಶೂನ್ಯ	4
6.	(i) ಇಂಗಾಲಾಮ್ಲ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರಿನ ಪೇಯಗಳ ಪ್ರಥಮ ಮಾರಾಟ	10	13
	(ii) ಇಂಗಾಲಾಮ್ಲ ಮಿಶ್ರಿತ ಪೇಯಗಳ ಅಂತಿಮ ಮಾರಾಟ	3	5
7.	ನಯ ಮಾಡಿದ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕಲ್ಲುಗಳು	8	15
8.	ಕ್ವಾರ್ಟ್ಜ್ ಗಡಿಯಾರಗಳು	4	10
9.	ಮೆಣಸು	5	6
10.	ಸಿಮೆಂಟ್	13	15
11.	ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಉಡುಪುಗಳು	4	5
12.	ಖಂಡಸಾರಿ ಘಟಕಗಳು ಖರೀದಿಸುವ ಕಬ್ಬು	6	8
13.	ಟೊಳ್ಳು ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಚ್ಚುಗಳು (ಹಾಲೋ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು)	5	8
14.	ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿ (ವರ್ಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ)	ಶೂನ್ಯ	5

ಅನುಬಂಧ-XI

(ಪ್ಯಾರಾ -100)

ಉದ್ದೇಶಿತ ಜೂಜು ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ತೆರಿಗೆಯ ಸ್ವರೂಪ	ಈಗಿರುವ ದರ	ಉದ್ದೇಶಿತ ದರ
1.	**ಜೂಜು ತೆರಿಗೆ**		
	(ಎ) ಆನ್ ಕೋರ್ಸ್	20%	15%
	(ಬಿ) ಆಫ್ ಕೋರ್ಸ್	20%	10%
	(ಸಿ) ಜಮಖಾನಾ	20%	15%
2.	**ಟೋಟಲೈಸೇಟರ್ ತೆರಿಗೆ**		
	(ಎ) ಆನ್ ಕೋರ್ಸ್	20%	15%
	(ಬಿ) ಆಫ್ ಕೋರ್ಸ್	20%	10%
	(ಸಿ) ಜಮಖಾನಾ	20%	15%

ಅನುಬಂಧ-XII

(ಪ್ಯಾರಾ-105)

1991-92ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ನಿವ್ವಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

(ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

		ಎಆರ್‌ಎಂ	ಪರಿಹಾರ
1.	ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	1385	665
2.	ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ	....	30
3.	ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ	110	...
4.	ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ	223.80	7.65
		1718.80	702.65

ನಿವ್ವಳ ಎಆರ್‌ಎಂ = 1016.15

(ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾಂತರ)

Hon'ble Speaker,

I rise to present the budget estimates for the year 1991-92.

The past year has been one of consolidation and stabilisation amidst challenges. When the Congress party came to power. the financial situtation of the State was very precarious. Our determined efforts during the year 1990-91 to improve the revenues and curb unnecessary expenditure have yielded good results and enabled us to plan development expenditure in the current year with a degree of confidence which was not present in the last few years.

2. Several important events took place during 1990-91. Our State which is known for communal harmony and peaceful coexistence had to face disturbances in many districts due to factors which have raised controvesy in the country. These disturbances in the months of September and October have caused loss of life, destruction of property and a temporary halt to developmental activities. The very occurrence of these incidents is a blot on our State's reputation of being a peaceful State. The administration, however, rose to the occasion and did a commendable job in providing immediate relief to the affected. I am thankful to all those officials and public who made determined efforts to restore peace in the State. Though we have paid copensation for the loss of the life and property and provided succour to the affected families, I do not consider what has been done to be adequate. The Government has taken substantial measures to provide relief to the affected families. I seek the co-operation of very citizen of our state in our endeavour to promote amity and maintain law and order in the State.

3. Added to these difficulties, the weather Gods have not been kind to our State this year, 100 taluks have been affected by drought and 4758 villages have been affected by scarcity of drinking water. Though 7015 lakh hectares out of a total kharif area of 70.80 lakh hectares amounting to 99 percent of the normal kharif area was sown. an area of 25.66 lakh hectares was affected by dry spells and 1.39 lakh hectares due to heavy downpour. During the Rabi season, 29.78 lakh hectares has been sown, accounting for 102.3 per cent of the targeted area. The dry spells had an adverse impact on crop production especially in the case of coarse grains. In addition to utilising the funds available under the calamity relief fund, we have taken steps to utilise plan funds in the drought affected areas in order to meet the minimum needs of drinking water and employment. I would like to assure the House that the Government will not hesitate to spend any amount required in the coming months to alleviate the suffering of the people in the drought

affected areas either for drinking water or for employment. A scheme of supplying fodder to the cattle in the affected taluks is also being implemented.

4. Some of the major achievements of Government in the current financial year need to be reiterated here. They are;

i) The premium to be paid under the land reforms Act by ex- tenants whose holdings are less than 10 acres of 'D' class land or its equivalent has been waived. It will cost the exchequrer Rs. 1249.51 lakhs.

ii) The Prevention of fragmentation and Consolidation of Holdings Act has been repealed to help small landholders,

iii) We have introduced agricultural pass books which will serve as a counter check to the entries made in the Village Accontants books. The farmer will have all the details regarding his land in these pass books.

iv) Sections 94 and 95 of the land revenue act have been amended to regularise unautorised cultivation subject to certain conditions and the inadequacy in the legal provisions for the conversion of land for non-agricultural purposes has been set right.

v) We have agreed to consider the demands of hereditary shanbhogues for pension without resorting to appeal in the Supreme court. The cost to the State on this account will be Rs.2.35 crores.

vi) The Industrial policy of the State has been announced.

vii) Gram sahayaks honorarium has been raised from Rs.300/- to Rs.500/- per month.

viii) We have agreed to contribute equity to the Konkan railway which will serve the needs of the people in the west coast. We hve already released Rs.15 crores as a first instalment.

ix) The dormant Vijayanagar steel plant has been revived under the joint sector and now the matter is before the Government of India for issue of Industrial licence. We are confident of starting the work this year itself. The Memorandum of understanding for implementing this project has been signed.

x) We have reduced the power tariff for irrgation pumpsets from Rs.90/- to Rs.50/- per HP per year in case of IP sets upto 5 HP and from Rs.130/- to Rs.60/- per HP per year in the case of IP sets above 5HP upto 10 HP. This has cost the exchequer Rs.16 crores per annum. We are confident that this measure will enable the farmers even in the drought affected areas to increase the food production significantly.

xi) As part of Dr. Ambedkar's birth centenary celebrations , we have pooled resources from various sectors to the extent of Rs.30 crores which will be utilised only for providing facilities to SC/STs.

xii) A new insurance scheme for weavers and rural artisans who are covered by the corporations/ Societies has been started;

xiii) A scheme of disability insurance has been introduced for police and fire force personnel who sustain injuries while discharging their duties.

xiv) A decision has been taken in principle to invite the private sector to participate in power generation in the State and the necessary follow up steps have been taken. The response to this has been highly encouraging,

xv) The supreme court decisions on regularisation of daily wage workers and stipendiaries are being implemented.

These are only illustrative and not exhaustive.

5. The State has been managing its finances in a disciplined manner and directing its expenditure towards accelerating development and relieving distress, However, we have been subject to severe setbacks in the matter of devolution of central assistance, share of market borrowings and negotiated loans. My predecessor has already made a statement in this House regarding the loss suffered to the extent of Rs.232 crores by our State on account of the award of the award of the ninth finance commission in its second report. The share of States in the total market borrowings raised by the Central and State Governments, has been declining. (See Annexe -I)

6. The proposed changes in the Gadgil formula may affect our State's interest. This is because of the increased weightage given to the special problem criterion and dropping of the tax effort criterion. We have made a suggestion to include geographical area as a criterion for the devolution and to chage the loan/grant proportion in the total devolution from the present 70-30 ratio to a 50-50 ratio. We have also requested the union Government that the funds released for externally aided projects should be passed on 100 per cent and at the same rate of interest as that charged by the aiding agencies. We appreciate the Union Government's resolve to set right the national economy with refernce to balance of payments, fiscal deficit, etc., in the context of the uncertainties in the international sphere. At the same time, we have to urge the Union Government to consider the implications of its decisions on the finances of the States. I appeal through this House to the Union Government that in a federal financial set up the interests of the states cannot be separated from those of the Union. I regret to inform the House that in the current year itself the Government of India has already made a 10 per cent cut even in such a scheme as the Jawahar Rozgar Yojana. I requested the deputy chairman, planning commission to take note of these factors and to take up up remedial steps. I urge the union Government to consider this urgetly. In addition, I have pleaded for allowing the States to raise bonds for irrigation and power projects as is being done in the case of central sector undertakings. It was indicated that these issues can be taken

up in the National Development Council. However, this meeting has not been held so far.

7. The ninth finance commission has reduced our share in the total devolution from 4.38 per cent as recommended by the eighth finance commission to 3.83 per cent. The benefit fron debt rescheduling permitted by the ninth finance commission for Karnataka is only Rs. 26.27 crores which is totally inadequate. The Government of India has not introduced the bill on the consignment tax which would have given a revenue of Rs.100 crores per annum to our State. The rate of central sales Tax has remained at 4 per cent since 1975. The total loan component in the State Plan is Rs.624.56 crores. The debt servicing for the year 1990-91 is Rs. 596.56 crores and for the year 1991-92 it will be Rs.724.93 crores. I have already indicated that the Central plan assistance is a loan to the extent of 70 per cent. The loans based on the collections of small savings carry an interst of 13 per cent. The negotiated loans to be repaid at rates of interest varying from 10.5 per cent to 14 per cent per annum. The borrowing from NABARD, HUDCO, NCDC, IDBI, LIC, GIC, UTI all put together is increasing the debt burden on the State. Irrespective of the recommendations of the ninth finance commision it is imperative that NDC should take a view on the debt rescheduling and waiving of debts which are only meant for development works without any cash returns to the state. This exercise will improve the State's financial position.

8. I am happy to inform the house that the scheme of waiver of farm loans upto Rs.10,000 in the co-operative sector is being implemented. Consequential steps to revive the co-operative societies are being taken up so as to help the farming community will further loans. The amount to be waived is Rs.132 crores. The State and the Central Governments will share the amount involved in the waiver equally. We had requested the Government of India to give a long term interest free loan. I am sorry to mention here that they have agreed to give only a short term loan bearing an interest of 10 per cent. So far, the Apex Bank has received an amount of Rs.27 crores and the Karnataka State Co-operative Agricultural and fural development band has received Rs.6.50 crores towards the Centre's share and an equal amount as loan aginst the State Government's share. Even now I would renew my request to the Government of India to give it as an interest-free loan. I also intend to raise this issue in the National development council meeting.

9. The avenues available to the State for resource mobilisation are limited. They are also subject to a great extent to the policies of the Government of India. We have to formulate our expenditure policy within these constrains in such a manner as to benefit the poorest of the poor and keep up the tempo of development in the core sectors. While doing so, adequate provision

has also to be made for the regulatory functions of the state and for the maintenance of capital assets already created. All of us know that our courts, revenue offices, police, treasuries and tax collecting departments have suffered badly for want of eveen basic necessities to discharge their duties. Our roads and buildings have been neglected for years due to inadequate provision for maintenance. The pressure of providing adequate funds for various developmental activities had not permitted us to provide fully the amount necessary for these activities. It is wrong to consider that all non-plan expenditure is not useful. Regulatory and maintenance functions are as important as deverlopmental functions. Since 1985-86 the provision for maintenance of roads has been almost constant at only about Rs.50 crores per year. **Now, I have attempted to increase the provision for the maintenance of capital assets compared to the levels provided in the previous years.**

The following table shows the increase in the maintenance provision now made.

(Rupees in Lakhs)

Sl. No.	Road	1987-88	88-89	89-90	90-91	91-92
1.	State Highways	1717.00	2758.18	2758.18	2868.51	3955.89
2.	District Roads	831.50	272.12	272.12	219.85	362.07
3.	Rural Roads	1455.00	1479.43	1479.43	1602.69	2510.55
4.	Ayacut Roads	277.50	308.50	308.50	320.84	360.35
5.	Bridges	192.00	181.77	181.77	188.11	221.14
6.	Lumpsum provision	-	-	-	500.00	-
	Total	4473.00	5000.00	5000.00	5700.00	7410.00

These provisions are still not adequate. During the course of the year and in the coming years, a determined effort will be made to ensure that they are property funded.

10. The vote-on-account budget presented by the Union Government has not given any hope of additional resources to the State. The setting up of the Bharat Bachat Bank, maintaining the same rates of income tax and excise duties and cutting down of subsidies may have adverse implications on the State's resources. I do not want to comment now without fully analysing the budget, the details of which are not available. However. for the information of the House I must mention that I apprehend that there will be uncertainly about several issues connected with the devolution. After this is cleared we will be able to decide on properly funding the new programmes announced.

11. The Government of India has not yet finalised the Eighth Five Year plan. Our Draft Eighth Five Year plan, however, has been prepared. This has not yet been discussed with the Planning Commission. We have attempted

to prepare our annual plan for 1991-92 as per our draft eighth five year plan. Our determination in mobilising resources in the current year has given us the confidence to attempt a substantial step up of 31.88 per cent in plan expenditure in 1991-92 as compared to 1990-91. The sectoral allocations of the proposed plan outlay of Rs.1510 crores for 1991-92 are as under-

	Sector	Rupees (in crores)	Percentage to total
A.	ECONOMIC SERVICES:		
	Agriculture & Allied Services	154.99	10.26
	Rural Development	110.91	7.35
	Special Area Programme (Hyderabad-Karnataka & Border Area Development)	60.00	3.97
	Irrigation & Flood Control	247.13	16.37
	Energy	372.12	24.64
	Industry & Minerals	96.67	6.40
	Transport	93.13	6.17
	Science, Technology & Environment	1.88	0.12
	General Economic Services	12.86	0.85
B.	SOCIAL SERVICES:		
	Education, Sports, Arts & Culture	78.41	5.20
	Health	47.00	3.11
	Water Supply, Housing & Urban Development	142.28	9.43
	Information & Publicity	2.47	0.16
	Welfare of SCs/STs and Backward Classes	28.01	1.85
	Labour & Labour Welfare	9.45	0.63
	Social Welfare & Nutrition	33.09	2.19
	Other Social Services	0.80	0.05
C.	GENERAL SERVICES:	18.80	1.25
	TOTAL	1510.00	100.00

A comparative statement of plan outlays of the years 1990-91 and 1991-92 may be seen at Annexe-II

12. After the plan outlay of Rs.1510 crores was fixed it was decided to increase the outlay by Rs.48 crores to provide for additional programmes which have been detailed in subsequent paragraphs. With this the total budgeted plan outlay comes to Rs.1558 crores. **The Zilla Parishad Sector outlay**

within the Rs.1510 crores outlay will be Rs.357.46 crores as compared to Rs.300.29 crores in 1990-91. Rs.107.07 crores is earmarked for the welfare of SCs/STs for the year 1991-92 as compared to Rs.85.11 crores in 1990-91 . The above outlays have been proposed with the intention of achieving a growth rate of 5.5 per cent in the economy during 1991-92. While ensuring a larger flow of plan investment to agriculture and other rural sector programmes. A statement of the outlay on the rural sector in 1991-92 is given in Annexe-III

13. Employment Generation

Over twelve and a half lakh people are registered on the unemployment roll as per the records in the employment exchanges. We also know that several people belonging to rural areas are not registered in the employment exchanges and are without gainful employment. Though we have been making specific investments in various programmes to create employment opportunities, it is still not adequate. The programmes like Jawahar Rozgar Yojana, Nehru Rozgar Yojana, Western Ghat Development Programme, Drought prone Area Programme, desilting of tanks, soil conservation, watershed management, afforestation, maintenance and construction of new roads, major, medium and minor irrigation projects are all expected **to provide atleast 15.40 crore mandays of employment to the able bodied people in the rural areas.** I have allocated a total amount of Rs.239.83 crores for these projects for the year 1991-92. So for we have not been monitoring the generation of employment from these projects. I have decided to get this properly monitored by a Central Agency at State level to ensure that these programmes generate the expected mandays of work. I would review the position and allocate more funds for generation of employment in the course of the year. At this juncture, I would like to appeal to the Government of India not to subject JRY to any economy measure which would seriously affect our effort to provide employment to the rural sections of the society.

14. Drinking Water

The Government gives highest priority to providing drinking water. Gulbarga, Raichur and Dharwad Districts are currently implimenting the programme of the Technology Mission on rural water covering 922 villages.So far 246 villages have been provided with drinking water facility under the mission. During the year 1990-91, 317villages are proposed to be covered under the regular programme and another 63 villages under Hyderabad Karnataka Development programme. The remaining 296 villages will be covered during 1991-92, I have proposed that Kolar, Tumkur, Bellary, Shimoga, Bidar, Uttara Kannada And Hassan districts should be taken up under the technology mission programme in the State during the next two years .

15. Under integrated rural water supply, sanitation and health education programme with world bank assistance,10 districts are proposed to be covered

at a cost of Rs.14.50 crores. 1,000 villages will be covered in two phases over a period of 7 years. The first phase covering 280 villages will be taken up during 1991-92. Under various programmes for drinking water supply, nearly 4,500 villages are being covered during 1990-91 and 5,000 villages will be covered during 1991-92.

16. The total allocation for urban drinking water supply during 1990-91 is Rs.25.17 crores. I have increased it to Rs.38.83 crores for 1991-92. The Karnataka urban water supply and drainage board has been given an outlay of Rs.22 crores. It has to collect arrears of Rs.23 crores in respect of various water supply schemes that they are managing. I have directed the KUWSDB to recover water supply charges arreares promptly. A policy direction has been given to KUWSDB to complete the old on-going projects and later take up new programmes. During 1991-92 we hope to complete 21 works. (Details of the works may be seen at **Annex IV**)

17. The Bangalore water supply and sewerage board has been given a plan allocation of Rs.16.83 crores for the year 1991-92. The Board is confident of completing the Cauvery third stage by March, 1992. The Cauvery fourth stage funding is being finalised. The first phase will cost Rs.490 crores. With the completion of third and fourth stages the board expects to pump 975 million litres of water per day to the city. However, the cost of the project and the increased cost of pumping water to Bangalore city has to be substantially borne by the consumers also.

18. In the last few years the rainfall has been inadequate, erratic and not widespread. Due to this the water level in the tanks and borewells has gone down and reacharging has not taken place. The members will appreciate this serious phenomenon. At present there is a shortage of drinking water in most towns and villages. This will persist during summer also. To meet this urgent requirement the State Government has released Rs.6.52 crores from the calamity relief fund and Rs.7 crores from other plan funds. Several schemes to provide water including digging of borewells are being taken up in various towns and villages of the State. 300 borewells in Bangalore city and 200 borewells in Hubli-Dharwar will be dug.

19. Development of Bangalore City

Bangalore is one of the fastest growing cities in Asia. The pleasant weather and peace loving and courteous people have encouraged people from all parts of India to settle here. Industrial growth is also partly responsible for this. As a result of the explosive growth, public services have become inadequate. Traffic congestion, inadequate drinking water supply, growth of slums etc., are consequences which people are facing. The Government is determined to improve these facilities.We have posed a comprehensive transport development project to the world bank at a cost of Rs.314.29 crores which

includes four sub-ways. four flyovers and Rs.109-86 crores for improvement of Bangalore Transport Service. Even before this is finalised, Bangalore City corporation has decided to construct 2 subways and 3 flyovers from its own funds. The grandeur if Bangalore City has to be preserved for posterity. I have decided to constitute a "Chief Minister's Bangalore development fund" under the aegies of Bangalore metropolitan region development Authority (BMRDA). A sheff of projects will be prepared by the BMARDA taking into account the immediate requirements of the city. Large number of industrial houses and industrialists have come to Bangalore. They will be requested to adopt one or more projects either singly or jointly so that they can contribute their mite to the development of Bangalore. I am confident that the response to this will be generous and hope that the proposed fund is able to mobilise at least Rs.100 crores in a short period.

20. Municipal Finances

The abolition of octroi duty has crippled the liquidity position of the municipalities. Increase in wages and cost of services has impaired their performances. I am examining the ways and means of improving the internal resources of the municipalities so as to make them less dependent on the Government. One of the measures is to increase the scope of entry tax to the maximum extent. The details will be placed before the House later.

21. Literacy

Literacy is a liberating force. It makes the poor and the backward aware of the reasons for their backwardness and deprivation. Though the literacy rate in Karnataka has increased from 25.4 per cent in 1961 to 38.4 per cent in 1981. there has been no reduction in absolute number of illiterates in the State. It was estimated in 1988 that there were 60 lakh illiterates in the 15 to 35 age group. The National Literacy Mission has been launched in the State to impart functional literacy.

22. A total literacy campaign was launched in Bijapur and Dakshina Kannada Districts in 1990-91 to impart functional literacy to 5.39 lakh illierates in Bijapur and 2.44 lakh illiterates in Dakshina Kannada. These campaigns will conclude in March, 1991 in these districts. Centres of continuing Education will be established in these two districts to strengthen and consolidate the efforts already made. Raichur and Mandya have been identified for launching total literacy campaign during 1991-92 with the objective of imparting functional literacy to 5.91 lakh persons in Raichur and 4 lakh persons in Mandya Districts. We are proposing to launch total literacy campaigns in 5 more districts of the state viz., Bidar, Gulbarga, Bellary, Tumkur and Shimoga during 1991-92 Added to this the ongoing programmes of rural functional literacy, State adult education projects. Mass programmes for functional literacy will also be continued during 1991-92 to cover 4 lakh illiterate persons with

a budget provision of about Rs.8 crores.Thus, during 1991-92, the number of illierates who will become literates is 25 lakhs. I propose to include all the districts during the Eighth plan period which will enable our citizens to realise their and demand their share in the total prosperity of the State.

23. Education.

The Government proposes to consolidate and streamline the existing educational facilities available in order to ensure better standards. The strengthening of Technical Education project is being implemented with external assistance. An ourtlay of Rs.8.14 crores has been made towards technical education and an amount of Rs.62.36 crores is the outlay for General education in the Annual Plan of 1991-92. The non-plan allocation for education has gone up from Rs.715.25 crores in 1990-91 to Rs.840.85 crores in 1991- 92. In order to ensure that more schools are opened especially for providing education facilities to children of slum dwellers, weaker sections in rural areas etc. the Government intends to review its grant-in-aid policy so that grant-in-aid to established institutions is contained within reasonable levels and thereby encourage new schools.

24. "Akshaya Yojana Scheme" To improve School Attendance in Rural Areas

All of us are aware of the dropout rate at the primary school level especially of the children from poor families. These children are very often made to work and earn for the families. Because of child labour the nation is losing potential human resource which could be used to transform our economy. It is obvious that the privilege of being educated is denied to them. To encourage school attendance at this level and also to prevent child labour I intend to start a Nutritious Mid-day Meal Scheme for school children of class-I to class-VII from the next academic year onwards. I have made a token provision of Rs. 20 crores under the plan. After getting the formal concurrence from the Planning Commission we will be able to reallocate more funds and thereby be in a position to start the scheme from the coming academic year.

25. Immunisation.

Our Children are the future of the Nation. They have to be protected from all the diseases which normally attack them within the age group of 0-6. Though ilmmunisation has been undertaken in the last few years its impact has not been fully felt. After the technology Mission on immunisation has started in the State, all the 20 districts have been covered under the Universal Immunisation Programme. This will cover pregnant women and infants. During 1990-91, about 80 per cent of the target group has been immunised against tetanus, diphtheria, whooping cough, polio, measles, etc., During 1991-92 er propose to achieve 100 per cent coverage of pregnant

women and children and expect to maintain the same level of coverage thereafter. There will be a continuous effort of the State to ensure immunisation of the target group. The Government is determined to bring down the infant mortality rate to the minimum. The infant mortality rates in the last decade may be seen at Annexe-V.

26. Shushrusha

The Government has proposed to introduce a scheme of free medical checkup for all the citizens at least once in six months. I have provided for a core fund of Rs. one crore which will be augmented by contributions from voluntary organisations, local bodies and philanthropists.

27. Oilseeds and Pulses

We are one of the largest oilseeds producing States in the country. In an area of 20 to 24 lakh hectares we have an annual production of 15 lakh tonnes. Under the Technology Mission on Oilseeds, the State has been implementing four mini Missions covering the areas of crop production technology, post harvest technology, farmer support system and post harvest technology infrastructure with an outlay of Rs. 6 crores per year. The Mission has been able to increase the area coverage under oilseeds from 21.74 lakh hectares in 1986-87 to 23.06 lakh hectares in 1989-90. The production of oilseeds during the same period has gone up from 12.54 lakh tonnes to 14.68 lakh tonnes. Productivity has also increased from 608 Kgs. per hectare in 1986-87 to 637 Kgs. per hectare in 1989-90. Our target for the year 1990-91 is to achieve 719 Kgs. per hectare.

28. A centrally sponsored oil palm demonstration project has been started with the objective of cultivating oil palm in 1000 hectares at a cost of Rs. 705.48 lakhs, of which 50 per cent is borne by Government of India. During 1991-92 Rs. 76 lakhs is proposed to be spent on this project for maintaining the oil palms in the area of 1000 hectares.

29. We have started the Technology Mission for Pulses also during 1990-91. The districts in the North Karnataka area are ideally suited for production of pulses. We will give major trust to the production of oilseeds and pulses along with other food crops in order to maintain adequate supply of foodgrains within the State and reasonable prices for these products.

30. Agriculture

Due to adverse agro-climatic conditions, foodgrains output in 1990-91 is expected to be 63.67 lakh tonnes as against the targetted 80 lakh tonnes. The target for 1991-92 has been enhanced to 83 lakh tonnes and it is proposed to achieve this by a combination of various techniques available under dry land development and watershed management combined with new technologies available for increasing the productivity in irrigated areas.

31. Productivity is largely dependent on the quality of the soil. Over the years degradation of the soil has been occurring at an alarming rate. To check this degradation and to maintain the ecological balance we are taking up the Comprehensive Land Use Management Programme (CLUMP) with assistance from the Overseas Economic Cooperation Fund of Japan. Av allocation of Rs. 32.39 crores has been made for this programme for the year 1991-92.

32. During 1990-91 we have started two Agricultural Colleges at Bijapur and Shimoga. During the year 1991-92 it is proposed to start a Horticultural College at Mudigere and an Agricultural College at Mandya.

33. Dairy Development

The State has a network of 5,034 dairy co-operative societies covering 9.82 lakh farmers procuring 11.78 lakh Kgs. of milk per day. Operation Flood III envisages the establishment of 7,000 milk producers, societies covering about 12.11 lakh farmers with an estimated procurement of 25.25 lakh Kgs. of milk per day. It is proposed to have about 3,920 artifical insemination centres with a coverage of about 1.51 lakh inseminations by 1991-92. The technology mission for dairy development lays emphasis on the qualitative improvement of this sector. By the year 2000 AD, it is proposed to intensify artifical insemination activities so as to increase the cross bred cattle population from the present level of 9.23 lakhs to 32.70 lakhs and also to increase the production of milk from 63.61 lakh litres per day to 122.46 lakh liltres per day. During the year 1991-92, Karnataka Milk Federation proposes to organise 500 societies covering one lakh farmers and increasing the procurement of milk to 13.161 lakh litres per day. The State Government has taken a policy decision to expedite these projects so that by the end of Eighth Plan itself what is projected for 2000 AD will be achieved with the assistance of NDDB.

34. Animal Husbandry and Fisheries.

The livestock of the State makes an improtant contribution to the rural economy and therefore it needs to be protected from various diseases. To improve the veterinary services presently available, the Government has sanctioned 186 Rural Veterinary Dispensaries and has upgraded 61 Rural Veterinary Dispensaries to Veterinary Dispensaries. The total allocation for Animal Husbandry under plan during 1991-92 is Rs. 11.68 crores as compared to Rs. 9.85 crores in 1990-91. We have a long coast line best suited for development of fisheries. To improve the technical know-how for deep sea fishing, increase loading and storage facilities and to set up export houses I have increased the allocation for fisheries development from Rs.4.70 crores in 1990-91 to Rs. 6.29 crores in 1991-92. This allocation will be further increased with assistance from National Co-operative Development Corporation.

35. Industries

The total investment of the State Government in the form of equity and loan in 61 public sector undertakings of the State was Rs. 2173 crores as at the end of March 1990. Of this, Rs. 460 crores is in the form of equity and Rs. 1713 crores is in the form of loans. The State Government has stood guarantee to financial institutions to the extent of Rs. 1182 crores, As per the normative estimates of the Ninth Finance Commission, the State Public sector enterprises were expected to contribute Rs. 13.73 crores per year as dividend. As against this, dividend received was only Rs. 34.11 lakhs during 1988-89 and Rs.43.59 lakhs during 1980-90.

36. There are 16 public sector enterprises incurring losses continuously for the last ten years. They have been going to the financial institutions for rehabilitation programmes which involve additional investment by the State Government and giving tax and other reliefs. In the initial stages, the State started its own industries to provide employment and encourage industrialisation. In the last few decades several industries competing with our industries have come up in the private sector. The role of the State in promoting industries has been achieved in bringing several other industries into the field. Now it is time to evaluate whether their presence is still required in certain areas where the private initiative has come up. A major departure from the existing policy of the State participation in all the sectors of industries except core sectors has to be made. Some of these industries which have become liabilities on the State and those which have become reduandant due to the advent of private initiative have to be reviewed and the State Government should reduce its holding to the minimum, after taking into consideration the labourers' interests. It is with a considerable sense of pain that I am saying this. I am committed to the public sector but have been forced to adopt this course in the public and the tax-payers' interest.

37. Of the 61 State Public Enterprises, there are several production enterprises and a few other companies whose main functions are not of such importance as to make it essential for the State to retain them in its control. Government have identified 21 such companies of whixh in 12 companies the net worth has been completely eroded. The State of Government in these companies in the form of equity is Rs. 40.23 crores and loans is Rs. 50.75 crores totalling to Rs. 90.98 crores. In the remaining 9 companies whose net worth is positive, Government's investment as on 31-3-90 was Rs. 9.14 crores in the form of equity and Rs. 2.51 crores in the form of loans. Considering the profit earning potential of these companies, it should be possible for Government to realise substantial amounts out of share capital holdings while recovering its loans completely. In this manner, the Government will be able to mobilise additional resources from these public sector enterprises which

could be used for providing for much needed water supply, hosing facilities, welfare programmes for the weaker sections, education in rural areas and for setting up rural and cottage Industries only.

38. Members are aware that the new industrial policy has been announced last year. This will give major reliefs to the new industries. At the same time, I do not want to gloss over the sick units in the private sector also. Though shortage of power supply is the major problem faced by them there are other factors which are also influencing their sickness. I propose to constitute an Expert Committee to constantly monitor the sick unilts even in the private sector so that the investments made by our financial institutions do not suffer. I am proud to state that the total outlay for Industries during 1991-92 has been increased to Rs. 96.67 crores as compared to Rs. 76.44 crores in 1990-91.

39. The institutional fund raised by our public sector undertakings during 1989-90 is Rs.96.72 crores. A comparative study of the funds flowing from institutions into the State reveals that it is low. In respect of assistance sanctioned by All India Financial Institutions, the Karnataka's rank slipped from the sixth position in 1984-85 to the eighth position in 1988-89. We will take remedial steps to reverse this trend hereafter.

40 "Vishwa" - Rural and Cottage Industries Scheme

The magnitude of unemployment and dissatisfaction among rural people including youth is well known to all of us. Sir M. Visvesvaraya had a vision that along with industries based on power, cottage industries should be developed throughout the State in order to utilise the skills of the people and provide employment. The Government has decided to launch a scheme which will ensure continuous and productive employment, strong marketing support, institutional support for training and other activities and will also utilise in a better manner the profitable and marketable resources of the State. I consider this as a major step towards employment- oriented rural economic development. I am earmarking an amount of Rs. 10 crores to launch this programme and this will be supplemented by institutional funding.

41. power

The gap between supply and demand of energy is steadily increasing. The installed capacity of all the generating stations in the State at the beginning of the year 1990-91 was 2645 Megawatts. During 1990-91 the second unit of 115 Meghawatts has been commissioned in the Varahi Hydro Electric Project. With the commissioning of the above unit, the total installed capacity has increased to 2760 megawatts. During 1991-92, considering the good water inflow in the reservoirs of the main generating stations compared to previous years, the power cut was relaxed for all categories of consumers except High Tension installations with a contract demand of 5001 KVA and above with

effect from 1.8.1990. The latest estimates of power availability including imports (730 million units) for the year 1990-91 is 15540 Million units as against the unrestricted energy requirement of 20400 Million Units. The reasons for gap between requirement and availability are:

(a) The continued higher demand from IP consumers due to increase in the number of energised pumpsets from 6,63,490 in 1989-90 to 7,23,490 in 1990-91;

(b) increase in number of consumers;

42. For 1990-91 the KEB was initially given a target of energising 40,000 pumpsets. During the couse of the year we have substantially stepped up this target to 60,000 pumpsets in view of the heavy backlog of demand and also the drought conditions prevailing in many taluks of the State. I am glad to announce to the House that the KEB has already energised a large number of pumpsets and will achieve the revised target for the current year.

43. For the financial year 1991-92, the KEB's capital programme is Rs. 135.75 crores under plan schemes as compared to Rs.97.10 crores in 1990-91. The programme of electrification for 1991-92 is as follows:

(a) Hamlets	400
(b) Harijan Bastis	600
(c) Bhagya Jyothi/Kutir Jyothi	20000
(d) Tribal Colonies	527
(e) Service connections	30000
(f) Irrigation pumpsets	60000

In addition to this, the Rural Electrification Programme with REC assistance will be extended to all the villages, hamlets and tandas which were not covered earlier.

44. The Karnataka Power Corporation will spend Rs. 169.30 crores during 1990-91 on the on-going projects. I have given an outlay of Rs. 235.85 crores for the year 1991-92 to work on the projects of which the major ones are as follows:

(a) Kali Hydro Electric Project Stage II

(b) Sharavathi Tail Race Project

(c) Raichur Thermal Plant III and IV Units.

(d) Sarapadi Barrage Project with OECF assistance.

The NTPC Super Thermal Project at Mangalore has received almost all clearances and work on it will commence shortly.

45. The following projects have been proposed for clearance by the Government of India which is awaited:

(a) Sarapadi Barrage

(b) Katla and Palna Diversion Scheme

(c) Shivasmudram Seasonal Scheme

(d) Almatti Dam Power House

(e) Kabini Dam Power House

46. The total power sector outlay for 1991-92 is increased to Rs. 371.60 crores compared to Rs. 274.90- crores in 1990-91. The total power generation will increased from 11753 Million Units in 1990-91 to 13010 Million Units in 1991-92. This will still leave a large gap between supply and demand. The Sharavathi Tail Race Project has been held up due to litigation. The Kaiga Nuclear Power Project is not likely to contribute any power during the Eighth Plan period. Coal shortage and transport impediments are crippling generation in the Raichur Thermal Power Project. Due to these factors, the Government has already decided to open Thermal Power Projects to the private sector and this is being seriously considered to meet the shortfall in the energy requirements of the State as quickly as possible.

47. As Hon'ble Members are aware, the structure of the Talakalale Dam. which functions as a balancing reservoir for the Sharavathi Project, has been weakened due to large scale seepage and absence of sluices. As it is not technically feasible to repair the existing dam, it is proposed to construct a concrete dam downstream of the existing dam at a cost of Rs. 65 crores. This work will be started from April 1991 and completed within five years.

48. Irrigation:

The irrigation potential of the State is about 55 lakh hectares. Till the end of March 1990, a total potential of 29.78 lakh hectares has been created. During 1991-92, an outlay of Rs. 190 crores for major and medium irrigation and Rs.35.19 crores has been provided for minor irrigation compared to Rs. 160.40 crores for major and medium irrigation and Rs. 31.59 crores for minor irrigation in1990-91. A tentative outlay of Rs. 130.00 crores is also made for Cauvery Basin Projects outside the Plan compared to Rs. 110 crores in 1990-91. Thus, it is proposed to create an additional irrigation potential of 25744 hectares under major and medium projects, 11,846 hectares under Cauvery Basin projects and 10,000 hectares under minor irrigation.

49. We are providing funds for Cauvery Basin projects under non-plan which are all capital works. Just because there is a dispute regarding the quantum of water to be shared between the States, we have not been allowed to take them under the plan. There is certain level of water which is not disputed between the neighbouring States. I have requested the Deputy

Chairman. Planning Commission to allow the projects which take into account the undisputed quantum of waters under plan so as to enable us to get external aid to complete these projects quickly. I am happy to inform the House that the response from the Deputy Chairmam. Planning Commission is very positive. I am hopeful that he will get this further examined and allow us to shift some of these projects from non-plan to plan. The House may like to know the expenditure made on the Krishna and the Cauvery Basins since 1980-81 and the funds required to complete them. These are provided at Annexe -VI. During 1991-92, Rs.171 crores has been earmarked for Krishna Basin Projects and Rs. 138 crores for cauvery Basin Projects as compared with Rs.145.10 crores for Krishna Basin and Rs. 113.75 crores for Cauvery Basin in 1990-91. Additional allocations for Cauvery Basin Projects shall be made after the exact devolution of Central funds is known.

50. I would like to give more emphasis on the lift irrigatiomn schemes to be brought under co-operatives. Farmers will be encouraged to manage the lift irrigation schemes. The efforts made in this direction are still not adequate. As of now, there are 429 lift irrigation schemes in the State and during the next year more will be taken up. I seek the farmers, co-operation in organising, managing and maintaining the lift irrigation co-operatives.

51. I am aware that Hirehalla and Maskinahalla Projects in Raichur District, Hipparagi Barrage and Mulwad Lift Irrigation Schemes in Bijapur District, and Mahadayi and diversion to Malaprabha Schemes for drinking water to Hubli-Dharwar are not adequately provided for in the Plan. To the extent required., adequate provision will be made during the course of the year.

52. "Ashraya" Housing Scheme"

Housing will be given a major thrust hereafter. Instructons have been lissued to the Deputy Commissioners to identify afresh the siteless people as on date. The Government has decided to distribute sites free of cost in the rural areas to the weaker sections of the society. For this purpose I have made an allocation of Rs.1.73 crores. In this connection, the Karnataka Land Grants Rules have been suitably amended to enable the granting of free sites to the weaker sections. It is proposed to distribute nearly one lakh house sites during 1991-92. In this connection, I appeal to the public who are in a position to donate land to come forward and help in formation of sites in each village. In urban areas the Urban Development Authorities will be directed to reserve sites for weaker sections of the society like vegetable vendors, group D employees, coolies, autorikshaw drivers, railway porters, bus drivers, conductors etc. To enable beedi workers to construct houses an amount of Rs. 16 lakhs would be provided as assistance.

53. So, far, under the People's Housing Scheme over 4,25,000 houses have been constructed. The plight of nomadic and semi-nomadic people in finding shelter is pathetic. I have decided to reserve 10 per cent of the houses built under the People's Housing Scheme for these persons. I have already announced the launching of a massive housing programme from 1991-92. The housing provided to the weaker sections will have one additional room and one prefabricated toilet in order to improve the sanitary facilities in the villages.

54. Social Welfare Programmes

Dr. B.R. Ambedkar had once stated in the Parliament, "we have equality in politics and inequality in social and economic life. we must remove this contradiction at the earliest moment or else those who suffer from inequality will blow up the structure of political democracy which this Assembly has so laboriously built up". These words of caution are relevant even today. The welfare of the weaker sections is the backbone of our socio-economic policy. The opportunities to maintain a satisfactory standard in life was denied to these sections in the past. This Government accords the highest priority to the upliftment and rapid development of these backward classes. We are already implementing the policy of spending 18 per cent out of various beneficary oriented schemes for the benefit of SCs and STs. In a similar manner the Government has decided to earmark 32 per cent to be spent on the backward classes under these programmes.

55. "Aradhana"

Hon'ble Members are aware that the temples and other places of worship in harijan keris, lambanitandasm oddar keris and similar localities are in a very bad condition. The Government has decided to reconstruct and renovate places of worship of their choice. I have set apart a sum of Rs. One crore for this purpose. Government is also providing Rs. 90 lakhs for maintenance of wakf institutions.

56. Alongwith providing direct economic benefits, a thrust will be given to improve the educational facilities including hostels for the weaker sections. As of now, there are 753 hostels which are run by the Government apart from 270 grant-in-aid hostels covering a total number of over 61,000 SC/ST students. There are 748 hostels covering 36,000 backward and minority students. During the year 1991-92, we intend to add 57 hostels for SC/STs and 65 hostels for backward class and minority students. It is also proposed to construct ten Ashram Schools and two Residential Schools.

57. During the current year, the Karnataka SC/ST Development Corporation had targetted to cover 30,868 beneficiaries with the programme outlay of Rs. 53.95 crores. This has been stepped upto Rs. 130 crores to cover 44,800 beneficiaries during the year 1991-92.

58. The Karnataka State Backward Classes Development Corporation has covered 1503 beneficiaries during 1990-91 with a programme outlay of Rs.117.24 lakhs. For the year 1991-92 this Corporation shall assist 3600 beneficiaries with programme outlay of Rs. 400 lakhs.

59. The Karnataka Minorities Development Corporation has a programme outlay of Rs. 240 lakhs for the year 1991-92 to cover 23000 beneficiaries under various schemes of this Corporation as compared to 833 beneficiaries and a programme outlay of Rs.100 lakhs durinng 1990-91. The Government accords a high priority to the development of the minority sections of the State.

60. Hon'ble Members are aware that our Government has already announced its policy of reserving 30 percent of the jobs to women. To assist women in self-employment I intend to give a thrust to the activites of the Karnataka Women's Development Corporation. For the year 1991-92 this Corporation has a programme outlay of Rs. 574 lakhs as compared to Rs.80 lakhs in 1990-91.

61. As part of the Dr. Ambedkar Centenary Celebrations in 1990-91, we have pooled the special component programme funds of about Rs.30 crores to take up the following programmes:

	Rs. in crores
1. Construction of Houses for SCs	15.00
2. Renovation of SC Hostel buildings	3.00
3. Construction of New Hostels	3.86
4. Rehabilitation of Devadasies	2.00
5. Special Irrigation Scheme	3.00
6. Energisation of Borewells drilled in SCs land	1.00
7. Skill Development Programme	1.30
8. Purchase of land for distribution to SCs	1.00
Total	**30.16**

During 1991-92 the Government will start construction of the Ambedkar Bhavan. I have made a provision of Rs. 20 lakhs for this purpose. This fund will be augmented with contributions from philanthrophists. Banglore Development Authority, Bangalore City Corporation and other local bodies.

The allocation for the SC/ST welfare programmes in the plan is increased to Rs. 107.07 crores for the year 1991-92 as compared to Rs. 85.11 crores in 1990-91.

62. I have decided to increase the Old Age Pension from the existing rate of Rs.50 to Rs.75 per month with effect from 1-4-1991 which will cost an additional Rs. 16 crores per year to the exchequer.

63. Co-operation

Revitalisation of the Co-operative societies is needed in order to make them economically viable and productive. In this regard, the role of the co-operators and their equity participation is most vital. Unless the credit, marketing and manufacturing co-operative societies function like professional organisations, the real objectives of the co-operative movement will not be fulfilled. In this regard, Government proposes to introduce several steps including the amending of the Co-operative societies Act. I also appeal to all the co-operative organisations to repay the loans borrowed from the various institutions promptly. Purchase Tax concession has been given to co-operative Sugar Factories. It is proposed to recover at least 50 per cent of these overdues in order to replough the amount thus recovered towards other new units. Many farmers are anxious to take up sugarcane cultivation in veiw of the increased irrigation facilities available. They are also coming forward with suitable equity participation to start sugar factories in the co-operative sector. In order to increase the income of the farmers we have decided to approach the Government of India for licences to start more sugar factories.

64. It is also proposed that the surplus funds available with the Agricultural Produce Marketing Committees be pooled and utilised to improve the infrastructural facilities to enable the farmers to bring the produce to the APMC Yards.

65. Externally Aided Projects

We have 18 on-going projects in the State which are being implemented with the help of external aid. Some of the new projects which are proposed to be taken up during 1991-92 are the Western Ghats Forestry Project with aid from Overseas Development Association of United Kingdom and the Comprehensive Land Use Management Project (CLUMP) with aid from Overseas Economic Co-operation Fund of Japan.

66. Special Area Programmes

The emphasis on the HyderabadËkarnataka Development programme and the Border Area Development programme shall be continued. An allocation of Rs.50 crores and Rs. 10 crores respectively has been made for the year 1991-92 for these programmes. During the current year, the works under these programmes have begun and substantial progress is expected during the year 1991-92. The Planning Commission has agreed to a special allocation for Hyderabad-Karnataka area since itis a backward area. It is our understanding

that special central assistance for this will be given by the Government of India. I have requested the Planning Commission to release this amount.

67. Many parts of the Malnad area are under-developed. Even the Western Ghats Development Programme has not helped to adequately improve the infrastructural facilities in the area. This situation should not be allowed to continue any further. Hence, I have decided to constitute a Malnad Development Board. I am allocating a token amount of Rs.10 crores for the year 1991-92. We shall request the Planning Commission to consider this as an under-developed Western Ghat area and allocate more funds to develop this region.

68. Model Village with Model Farmers

I am very happy to inform the House that an amount of Rs. 10 crores from the total plan outlay for the year 1991-92 has been earmarked to develop one model village in each district. Low cost sanitation, street and domestic lighting, approach roads, total literacy programme, gobar gas plants and agricultural development schemes will be taken up under this programme. In addition to this, two small/marginal farmers from each of these villages will be helped to 'become model farmers' of the village.

69. Public Transport.

The performance of the Karnataka State Road Transport Corporation has been improving in the last few years. However, it does not have the capacity to cover all the routes, particularly in the rural areas of the State. The Government is seriously considering allowing the private sector to operate on such of the routes where KSRTC is unable to operate. The details of the proposal are being worked out.

70. Traffic on the State Highways has been going up phenomenally. The Bangalore-Mysore road, Mysore-Hassan road are two examples of this nature. Unless the roads are made into four lane express-ways we will be causing risk to the lives of the commuters. I have decided to invite the private sector to take up at least a few such roads on a toll collection basis. The modalities are being worked out.

71. Police

Maintenance of Law and Order is the primary duty of the State. The recent communal incidents have revealed the inadequacies in the police administration. In order to strengthen the police administration, I have increased the allocation for Police from Rs. 167.55 crores in 1990-91 to Rs. 195-64 crores in 1991-92. The Government has agreed for the Karnataka State Police Housing Corporation (KSPHC) to borrow an amount of Rs. 10.00 crores from CANFIN Homes Limited, which will enable the KSPHC to build a large number of houses for the policemen in the State. The allocation for the Fire

Force has been stepped up and the same has been fixed at Rs. 13.03 crores for 1991-92.

72. Government Employees

A new scheme of interest subsidy and borrowings from HDFC has been started to provide loans to Government employees from the last two years. So far we have drawn Rs. 55.00 crores for this purpose. Another tranche of Rs. 10.00 crores loan has been applied for to meet the additional requirements of the employees. Similarly we shall provide houses for judicial officers at a cost of Rs. 1 crore with the help of LIC and HUDCO.

73. I believe in keeping up the morale of the Government employees so that they give their best to the administration of the State. There is a sense of stagnation in the lower and middle cadres of the administration due to inadequate promotional opportunities. In order to motivate them, I have decided to introduce a scheme of special/adhoc promotion to those Government employees who have stagnated in the same post without any promotion for 15 years. This scheme will be applicable to the Government employees holding posts carrying any of the first 12 scales of pay among the 20 standard scales of pay. The details will be worked out by a special Official Committee which will be constituted immediately.

74. After careful consideration of all aspects, the Government has decided to retain the retirement age at 58 years only. The report of the pay Anomalies Official Committee will be placed before the Sub - committee of the Cabinet and a final decision will be taken in three months. I expect the Government employees to co-operate with the Government and show their real in serving the people of the State.

75. Tourism

Although Karnataka is endowed with places of tourist attraction, the flow of tourists particularly from abroad has not been adequate. In an effort to develop the tourism infrastructure in the State we have approached the Government of India to sanction a Tourism Development Project at a cost of Rs. 110.60 crores with OECF assistance. We are also in touch with the Government of India with regard to a joint publicity venture so as to give a boost to tourism in Karnataka. I have allocated a sum of Rs. 620 lakhs under plan for promotion of tourism in 1991-92. The State will act as a catalyst in the promotion of the tourism industry with the active participation of the private sector.

76. To attract the tourists to Jog Falls even during the off-season, it is proposed to constuct a dam across the Sharavathi River just above the falls so as to release enough water on Saturdays and Sundays to maintain the full

flow of the Falls. Let me assure the Members that this dam will be designed so as not to affect the power generation.

77. Youth Services

The State Government has taken up construction of 19 Stadia in various places, of which 8 have been completed. I propose to complete the remaining Stadia during the year 1991-92 wih public Cooperation. The Department of Youth Services & Sports has prepared a project for constructing small Stadia in the 32 taluk headquarters of the Hyderabad-Karnataka area. This will be funded from the Hyderabad-Karnataka Development Board funds. Stadia in the other taluks of the State will be constructed in a phased manner.

78. Kannada and Culture

This Government accords a high priority to the promotion of Kannada language and the culture of our State. The Government proposes the following:

(a) to continue the existing monthly pension scheme to help writers and artists who are in difficult circumstances ;

(b) to take up a group insurances scheme for folk artists who are in indigent circumstances ;

(c) to complete the construction of Rangamandiras with public contribution in various districts where the work is in progress :

(d) Nothing the fact that old classics, which are primary inspiration for Kannada culture and heritage, are not available to the public at affordable rates, it is proposed to take up a scheme to make available such books at cheaper rates ;

(e) As several established professional drama companies, which have kept alive the Kannada literature and heritatge, are about to close down because of financial difficulties, it is proposed to formulate a scheme of grant of financial assistance to revitalise such companies. At present the drama companies have to approach several authorities for obtaining licences for their performances. I have decided to simplify the system to enable them to obtain these from only one authority on the lines of the single window agency system ;

(f) It is proposed to form " Trusts" to preserve significant contributions to Kannada and culture of great Kannada literary figures. These Trusts will formulate schemes useful to the succeeding generations. Such trusts will be formed for establishing a suitable memorial for Dr. D.R. Bendre at Dharwar and for maintaining the birth places of Dr. Kuvempu and Dr. P. T. Narasimhachar.

(g) The work on the Kannada University at Hampi will be given an added impetus ;

(h) Video parlours, cable TVs, and Dish Antennae are emerging in a large number. This has adversely affected the growth of the Kannada film

industry and has a bad influence on the youth. Hence, the Government has taken a decision not to give licences for these activities ;

For the year 1991-92 I have made an allocation Rs. 50 lakhs for these programmes which will be raised as per requirement during the course of the year.

79. Receipts for 1990-91

I place before the House the revised estimates of the various receipts.

(Rs. in crores) (year 1990-91)

Sl. No.	Receipt	Budget Estimate	Modified Estimate	Revised Estimate	Difference
		(1)	(2)	(3)	(3) - (2)
A.1.	Sales Tax	1249.78	1327.78	1374.00	(+) 46.22
2.	Tax on Agricultural income	13.00	13.00	7.60	(-) 5.40
3.	Profession tax	41.45	41.45	41.45	-
4.	Entry tax	57.80	57.80	63.00	(+) 5.20
5.	Entertainment tax	41.00	41.00	41.00	-
6.	Luxury tax	5.00	5.00	8.86	(+) 3.86
7.	Betting tax	14.00	14.00	14.00	-
Total Commercial Taxes :		1422.03	1500.03	1549.91	(+) 49.88
B	State Excise	426.10	555.00	469.00	(-) 86.00
C.	Motor Vehicle Tax	176.37	189.65	190.00	(+) 0.35
D.	Taxes and Duties on Electricity	63.10	63.10	60.54	(-) 2.56
E.	Stamps and Registrations	176.00	176.00	160.00	(-) 16.00
F	Land Revenue	16.00	16.00	16.00	-
G	Loans from small savings	270.00	270.00	245.00	(-) 14.35
H	Forest Revenue	65.00	65.00	50.65	(-) 14.35
I.	Mines & Geology	19.28	19.28	16.00	(-) 3.28
J.	Additionaity for Externally Aided Projects	60.00	117.00	85.00	(-) 32.00
Grand Total		**2593.88**	**2971.06**	**2842.10**	**(-) 128.96**

The shortfall of Rs. 128.96 crores is on account of some of the assumptions on which the estimates were made not coming true. However, the shortfall has been offset to some extent by the better collections of commercial taxes.

80. Motor Vehicles Tax

I propose to rationalise the taxation structure as in Annexe-VII.

Necessary ammendement to the Karnataka Motor Vehicles Taxation Act and Rules 1957 is also proposed.

81. Stamps and Registration

The State Government is losing considerable amount of revenue from stamps and registration due to under valuation of property, evasion of stamp duty and too many exemptions granted in the past. Hence, I propose to extend the provisions of Section 45-A of the Karnataka Stamps Act 1957 to cover the entire State. The Deputy Commissioner will be vested with powers under Section 45.A.

82. It is proposed to introduce Section 45-B in the Karnataka Stamp Act to enable the State Government to Constitute Valuation Committees in each taluk to decide value of properties in the Urban and Rural areas.

83. The arrears of duty will be made a charge on the property. The provision for second appeal will be repealed. Section 45/A will be extended to cover instruments of settlements, partitions and benami scale deeds.

84. I propose to re-examine all the exemptions granted so far and rationalise the same. The effect of these changes will bring in a additional revenue of Rs. 20.00 crores per annum to the exchequer.

85. Mines and Minerals

The Government liberalised the policy regarding quarrying of granite in the State in order to mobilise the additional revenue of Rs. 10 crores. However, the Government policy of liberalisation has been challenged in the High Court. The Government proposes to move the Hon'ble High Court to expedite the disposal in order to enable the Government to implement its policy on quarrying of granite in the State. After the stay is vacated, it will result in an additional revenue of Rs. 10 crores.

86. Forest Revenue

The Government has followed a policy of conservation of ever green and semi ever green forests in the Western Ghats. Due to this policy, the Government had forgone revenue of Rs. 85.00 crores annually since 1987-88. I will take up this matter with Government of India to consider preservation of ever green and semi ever green forests in the Western Ghats biosphere as a special problem area and request for compensating this loss.

87. The State Government has a stock of 3,300 tonnes of sandal wood, which will be partly disposed off in the international market to obtain the best possible price.This meausre would result in an additional revenue of Rs. 40.00 crores during 1991-92.

88. State Excise

The budget estimates for the year 1990-91 for Excise revenue is Rs. 365 crores. Together with the additional resource mobilisation of Rs. 61.10 crores announced in the budget for 1991-92 we expected to realise Rs. 426.10 crores in the current year. The arrack auctions which were held in May-June 1990 resulted in an increase in the rentals compared to what had been built into the budget estimates. For the financial year, the rental income from arrack was therefore revised to Rs. 320.08 crores compared to the figure of Rs.193.60 crores which was included in the original budget estimates. With this additional income, the estimates for excise revenue for 1990-91 were increased to Rs. 555 crores during the course of the year.

89. As far as the IML is concerned, the approach of Government was to-

(a) totally eliminate the sale of non-duty paid IML:

(b) improve value addition and thereby excise revenue by restricting the export of molasses and rectified spirit and instead converting them into arrack and IML:

90. The export duty on IML was substantially increased from Rs. 1 per bulk litre to Rs. 20 per bulk litre. This measure was expected to yield Rs. 38 crores during the course of the year and prevent incidence of non-duty paid liquor. The expected yield now is only Rs. 6.90 crores in 1990-91. It appears that the estimate of anticipated revenue from export duty was not made realistically. The amount of Rs. 6.90 crores now expected to be realised is, however, more than the amount realised in the last year due to increase in the rate of export duty. But the quantum of exports has suffered a reduction due to the uncompetitive prices of our exports. If this continues, the production of IML will come down with wider ramifications in terms of employment, etc., I have taken note of the anxiety expressed by the Members of the Opposition in the last session about the rate of export duty. Having reagrd to all these factors, I have decided to fix the export duty at Rs. per bulk litre after imposing some conditions and taking specific undertaking regarding the movement of liquor. To ensure that the drive against non-duty paid liquor is maintained at the same tempo, the enforcement machinery of the Excise Department will be substantially strengthened.

91. During the period from April 1990 to December 1990 there has been an increase in the recorded consumption of IML within the State by 35.48 per cent compared to the corresponding period of the previous year.

92. The conversion of molasses and rectified spirit into IML and arrack is now anticipated to yield only an additional revenue of approximately Rs.1.50 crores compared to the original estimate of Rs. 15 crores. The

estimates of Rs. 555 crores of revenue were also based on arrack consumption level reaching one crore litres per month. This assumption was based on account of the high rentals which had been achieved in the acutions. Our actual experience, however, has shown that arrack consumption has stagnated at around 60 lakh litres per month. This signifies that the consumption levels have not increased. Here again the anticipated revenue was estimated very optimistically. Consequently, the duty on arrack which was earlier anticipated to yield Rs. 62.25 crores is now expected to fetch only Rs. 41.25 crores.

93. It will thus be seen that the various assumptions made in estimating excise revenue of Rs. 555 crores for 1990-91 have not fully materialised. The revised estimates of excise revenue have, therefore, been fixed at Rs.469 crores. An amount of Rs.18 crores of the current year's arrack rentals has been stayed by courts. If settled, these amounts will be realised and the revised estimates will then be Rs. 487 Crores.

94. Thereis no change in the excise policy. I would like to rationalise the system of licencing. issue of molasses and rectified spirit in order to prevent misuse. The loopholes in the existing licencing structure may encourage benami transactions and evasion of sales tax. To plug these loopholes it is proposed to have a policy of one person one licence and revise the licence fee as indicated in Annexe-VII.

95. The issue of canalisation of IML trade through MSIL is still before the Supreme Court. At present, many distillers are canalising their sales through MSIL.

96. Sales Tax

A. Concessions

(a) I propose tax exemptions on

(i) Power driven dusters and sprayers for use in the agricultural sector in order to encourage the use of modern equipment ;

(ii) Bio-fertilisers- to encourage farmers to use environment friendly fertilisers ;

(iii) Effluent treatment plants and similar

pollution control devices to encourage industries to instal pollution control devices;

iv) Laboratory chemicals and eqipments purchased by the Karnataka State sericultural Development Institute, Bangalore to encourage research on Sericulture;

v) Computer software to encourage the nascent computer software industry in the State.

vi) Turnover tax on sale of Tamarind and soapnut by commission agents in RMC yards in view of the fixed low rate of commission allowed to commission agents;

vii) Leasing of Films during the period 1.4.1986 to 31.3.1987;

Previously Government had decided to withdraw entirely the sales tax introduced on leasing of films w.e.f. 1.4.1986. However, the notification issued in this regard on 1.4.1987 had taken only a prospective effect. Hence, it is necessary to provide for the exemption of the uncovered period between 1.4.1986 and 31.3.1987 and

viii) Raw Silk and silk yarn were proposed for taxation at 4% during 1990-91. This was reduced to 2% in deference to the views expressed in this House and by the trade. Several representations have been received that arrivals at the silk exchanges have gone down, and the revenue of the silk exchange has also fallen. However, the sales tax collected is above Rs. 2 crores. It is strongly pleaded that there is a trade diverson and material is not being routed through the silk exchanges. State has invested over the years substantial amount in the development of sericulture. This industry should realise that the state has to get a return on the investment, in the form to tax. In order to promote the industry, I propose to withdraw the sales tax on raw silk and silk yarn. The one per cent cess imposed at silk exchanges will be raised to 2 per cent. However the Government will deduct Rs. 6 crores from this Price Stabilisation Fund every year since the industry is confident of raising that much revenue through cess alone.

b) I propose tax reduction on

i) The supply of goods to contractors by Govt. Departments, Karnataka Urban Water Supply & Drainage Board, Karnataka Housing Board Bangalore Water Supply and Sewerage Board, Karnataka Housing Board and Karnataka Power Corporation to 4% so as to bring down the cost of works relating to water supply, sewerage and drainage, power supply, housing, road etc.,

ii) Hand Pump sold to Mandal Panchayats and Village Panchayats from 13% to 4% to reduce the cost of drinking water supply projects;

iii) Purchases effected by cada to 4% to reduce the cost of improved irrigation facilities to farmers;

iv) Goods bought by Rural Electric Co-operatives commssioned by Rural Electrification Corporation, New Delhi for being used in the generation and distribution of electricity to 4% to encourage rural electric co-operatives;

v) Purchases on molasses by cattle feed manufacturers from 40% to 20% in order to bring down the manufacturing cost of processed cattle feed;

vi) Non-refined edible oils from 4% to 3% to keep down the prices of edible oils;

vii) Handlooms and its parts and accessories from 3% to 2% to encourage the Handlooms sector;

viii) Vanaspathi from 10% to 5% to curb diversion of business to some States and stop its illegal trade; and

ix) Beer; The muliti-point sales tax on Beer is reduced to single point in order to prevent other States dumping their stocks in our State taking advantage of the higher rate of tax here. I expect that the ultimate price to the consumer will be brought down by all the concerned in the trade.

c) Apart from the above, I propose to reduce the rates and to exempt certain other commodities from tax as detailed in Annexe IX.

Net loss as a result of the above exemptions and reductions is estimated to be about Rs. 675 lakhs.

B. Rationalisation of Tax Structure

a) I propose to:

i) Increase the rate of tax on petrol and diesel from 19% to 20% as a measure to promote conservation of petroleum products;

ii) Enhance the rate of tax on certain oil seeds from 3% to 4% in order to levy uniform rate of tax at 4% on all oil seeds;

iii) Withdraw the set-off and exemption provisions in respect of certain oilseeds and edible oils so as to remove implemental confusion which provided scope for evasion in payment of tax;

iv) Levy a nominal rate of 4%;

v) Levy tax at the rate of 4% on inter-State sales of diesel captive generation units as the present exemption is not considered necessary for Units purchased by persons in other States;

vi) Increase first point tax on aerated water from 10% to 13% and last point tax from 3% to 5% as this is mostly consumed by the relatively rich people;

vii) Increase the rate of tax from 8% to 15% on polish granite stones which is patronised by the upper classes of Society;

viii) Raise the tax on quartz watches from 4% to 10% keeping in view the fact that the benefit of reduced tax was not accruing to the consumer;

ix) Increase the rate of tax on pepper from 5% to 6% so as to be on par with the rates prevailing in the neighbouring States; and

x) Increase the rate of tax on cement from 13% to 15% in order to bring it on par with the rates prevailing in the neighbouring States.

b) Apart from the above, I propose to increases the rates on certain other comodities as listed in **Annex - X.**

The above measures are expected to yield about Rs. 1385 lakhs in a full year.

97. Entry Tax

I propose to:

i) Exempt the manufacturers of HDPE woven fabrics from payment of entry tax on HDPE/LDPE granules in order to provide relief to these sick units; and

ii) Exempt 'batars' as they are mostly used as packing materials of agricultural goods.

Loss of revenue due to the above measures is estimated to be about Rs 30 lakhs.

98. Profession Tax

With a view to increase the revenue, I propose to:

i) Enahance the rate of tax for

a) Owners of oil pump's and service stations, and

b) Induvuduals/Institutions conducting chit funds from Rs. 500/- per annum to Rs. 1000/- and Rs. 2500/- per annum respectively; and -

ii) Add the following classes of persons to the schedule under Professions Tax Act and tax them all follows:

Class of persons	Rate of Tax
1.Video Cassette libraries	Rs. 600/-p.a.
2. Private Educational Institutions and Tutorial colleges/institutes	Rs. 2500/- p.a.

These maeasures are expected to yield about Rs. 110 lakhs.

99. Batting Tax

The rates of betting tax were revised in the current year. It has come to the notice of the Government that due to the higher rate of tax, illegal betting is taking place. Even though computerisation of totalizator conducted by the racing authorities has been introduced, illegal betting has not been curbed.

100. Hence, I propose to reduce the rates of totalizator tax and betting tax as specified in Annex-XI. This will fetch a total revenue of Rs. 12 crores to the State.

101. I also propose to abolish the Karnataka Racing Board as it has not served any useful prupose.

102. Finally, some modifications in the Commercial Tax enactiments are felt necessary for removing ambiguities, refining the procedures and streamlining

the administration. Measures for this purpose will be incorporated in the relevant tax bills.

103. Revised Estimates 1990-91

I have already mentioned about the Revised Estimates as compared to the Modified Estimates made during the middle of the year. In comparison with the Budget Estimates the State Tax Revenues in 1990-91 are expected to show an increse of Rs.303.60 crores. This reflectes both the impact of the taxation proposals announced in the Budget as also tighter enforcement. Our share of Central Taxes shows an increase of only Rs.5.39 crores over the budget estimates. Revenue Expenditure shows an increase of Rs.102.18 crores accounted for largely by the revised procedure adopted by the Government of India by which Jawahar Rozgar Yojana funds are now being routed through the State Government. The Incresase in tax revenues has resulted in the revenue account deficit being brought down from Rs.194.31 crores to Rs.27.98 crores. Both recoveries of loans and advances and capital outlay has been shown at higher levels due to conversion of Rs.244 crores of loans given to the Karnataka Power Corporation into equity. The net surplus on the capital account at Rs.4.30 crores is marginally lower than the surplus as per the Budget Estimates.

104. The opening balance for the year was (+) Rs.12.54 crores. After adjusting the deficit anticipted for 1990-91 of Rs. 23.68 crores the closing balance for 1990-91 is anticipated to be (-) Rs.11.14 crores.

105. Budget Estimates 1991-92

State Taxes are expected to yield Rs.415.37 crores more than in 1990-91. The largest increase amongst the various taxes is that from sales tax of Rs.231.00 crores. Our share of Central Taxes is anticipated to go up by Rs 61.43 crores. The revenue receipts for 1991-92. are expected to be Rs.4817.91 crores. The net additional resources moblisation is as at Annexe-XII. the revenue expenditure for 1991-92 will be Rs.4815.46 crores which will leave a small surplus on the Revenue account or Rs.2.45 crores before the yield from additional resource mobilisation measures. Together with tranasactions on the capital account, the deficit for the year will be Rs.52.08 crores which together with the opening dificit of Rs.11.14 crores will result in a closing balance of (-) Rs.63.22 crores. This will be covered to a small extent by additional resource mobilisation. The residuary deficit will be covered in the course of the year largely through buoyancy in taxes and greater efficiency in collections.

106. I now commend the Budget Estimates for 1991-92 for the consideration and approval of the House. I also seek the Vote on Acount for a period of Six months ending September 30,1991.

BUDGET AT

(Rs in crores)

		Budget Estimates 1990-91	Revised Estimates 1990-91	Budget Estimates 1991-92
	Opening Balance	(-) 19.73	12.54	(-)11.14
A	REVENUE ACCOUNT			
I.	Receipts:			
	State Taxes	2151.10	2454.70	2870.07
	Shares of Central Taxes	654.96	660.35	721.78
	Grants from Central Government	315.79	458.28	584.51
	Non-tax Revenue	694.07	511.10	641.55
	Total-A.I	3815.92	4084.43	4817.91
II	Expenditure:			
	Social Services	1596.38	1620.03	1863.68
	Economic Services	1066.67	1172.07	1384.52
	General Services	1246.13	1219.61	1455.66
	Grants-in-aid & Contributions	101.05	100.70	111.60
	Total-A.II	4040.23	4112.41	4815.46
A.	Revenue Account Surplus(+)/Deficit	(-) 194.31	(-)27.98	(+) 2.45

A GLANCE

(Rs. in crores)

		Budget Estimates 1990-91	Revised Estimates 1990-91	Budget Estimates 1991-92
B.	CAPITAL ACCOUNT			
I.	Receipts:			
	Loans from Government of India	482.72	476.14	607.71
	Open Market Loans. (net)	123.50	23.24	27.54
	Loans from LIC, RBI, GIC & NCDC	23.34	23.34	27.54
	Recoveries of Loans and Advances	223.75	387.12	130.56
	Public Account (Net) etc.	138.37	142.93	71.71
	Total-B.I	991.68	1166.00	1050.75
II	Disbursements:			
	Capital Outlay (Net)	431.15	682.75	533.20
	Repayment of Central Loans	155.02	150.65	172.10
	Repayment of Loans To LIC,RBI, GIC and NCDC etc.	10.75	10.35	10.39
	Disbursements of Loans and Advances	386.95	317.95	389.59
	Total-B.II	981.87	1161.70	1105.28
B.	Capital Account/Surplus/Deficit	(+)9.81	(+)4.30	(-)54.53
C	.Overall Surplus/Deficit for the year	(-)184.50	(-) 23.68	(-)52.08
D.	Closing Balance	(-) 204.23	(-) 11.14	(-) 63.22
	Less—			
	ARM	147.50	*	10.16
E.	Overall Surplus / Deficit	(-) 56.73	(-)11.14	(-)53.06

* Included in Revised estimates of taxes.

ANNEXE-1

(Para-5)

SHARE OF STATES IN TOTAL MARKET BORROWINGS

(Rs. in crores)

Time period	Total Market Borrowings	Share of all States	%age of (3) to (2)
1	2	3	4
First Five Year Plan	204.00	155.00	76.00
Second Five Year Plan	772.00	356.00	46.10
Third Five Year Plan	823.00	516.00	62.70
Annual Plans	725.00	335.00	46.70
Fourth Five Year Plan	2135.00	568.00	26.60
Fifth Five Year Plan	6388.00	2529.00	39.60
Annual Plan 1979-80	2371.00	521.00	22.00
Sixth Five Year Plan	22120.00	4719.00	21.30
Seventh Five Year Plan (Original)	30562.00	9942.00	32.50
Annual Plan 1985.86	6700.00	1600.00	23.90
1986-87	6463.15	1163.10	17.99
1987.88	8506.01	1505.60	17.70
1988-89	9252.72	2002.08	21.64
1989.90	9654.00	2249.00	23.29

ANNEXE-II

IPara-II)

A COMPARATIVE STATEMENT OF PLAN OUTLAYS FOR THE YEARS 1990-91 AND 1991-92

Sector	1990-91	1991-92
A. Economic Services	(Rs in Crores)	
Agriculture & Allied Services	97.60	154.99
Rural Development	85.99	110.91
Special Area Programme (Hyderabad - Karnataka & border Area Development)	45.00	60.00
Irrigation & Flood Control	212.33	247.13
Energy	276.00	372.12
Industry & Minerals	76.44	96.67
Transport	59.60	93.13
Science, Technology & Environment	1.15	1.88
General Economic Sevices	5.74	12.86
B. Social Services		
Education Sports. Arts & Culture	72.55	78.41
Health	41.52	47.00
Water Supply,Housing & Urban Development	94.89	142.28
Information & Publicity	2.25	2.47
Welfare of SCs/STs and Backward Classes	21.49	28.01
Labour & Labour Welfare	8.69	9.45
Social Welfare & Nuitrition	24.51	33.09
Other Social Services	0.89	0.80
C. General Services	18.36	18.80
Total	**1145.00**	**1510.00**

ANNEX-III

(Para-12)

RURAL COMPONENT OF 1991-92 PLAN OUTLAY OF KARNATAKA STATE

(Rs in Lakhs)

Sl. No	Head of Development	1991-92 Outlay	Rural Component
1	2	3	4
I.	DIRECTLY IDENTIFIABLE RURAL OUTLAY BY LOCATION AND BENEFIT:		
I.	Agriculture & Allied Activities (Excluding Co-operation)	14078.87	14078.87
2.	Rural Development	11091.16	11091.16
3.	Special Area Programmes Hyderabad-Karnataka & Border Area Development	6000.00	6000.00
4.	Irrigation & Flood Control	24842.70	24842.70
5.	(a) Rural Roads	3877.67	3877.67
(b)	Inland Water Transport:	10.00	10.00
6.	Rural Health	2594.64	2594.64
7.	Rural Housing	1714.02	1714.02
8.	Rural Water Supply		
9.	Rural Sanitation	3773.56	3773.56
10.	District Level Sub-plan	446.84	446.84
	Sub-Total: I (1 to 10):	68429.46	68429.46
II.	OUTLAYS SUBJECT TO APPORTIONMENT TO RURAL AREAS BY LOCATION AND BENEFIT:		
II.	Co-operation	1770.00	1150.50
12.	Energy	37412.37	11223.70
13.	Industry & Minerals (a) Village & Small Scale Indus.	2279.00	1139.50
	b) Sericulture.	3392.00	2374.00
14.	Road Transport	1735.00	694.00

1	2	3	4
15.	Social Services	1735.00	694.00
	(a) General Education.	6236.00	3745.00
	(b) Technical Education.	814.00	203.50
	(c) Medical & Public Health.	596.00	149.00
	(d) Family Welfare	178.00	162.50
16.	Other Social Services		
	(a) Libraries.	55.00	30.00
	(b) Sports & Youth Services.	387.00	227.30
	(c) Information & Publicity	247.00	49.00
	(d) Welfare of SCs/STs & OBs.	2801.00	1680.00
	(e) Social Security & Welfare	2184.00	1701.00
	(f) Nutrition.	949.67	664.70
	Sub-Total II: (11 to 16):	61036.04	25193.70
	TOTAL STATE PLAN:	151000.00	93623.16
	% AGE OF RURAL COMPONENT:	--	62.00

ANNEXE - IV

(Para-16)

LIST OF WORKS TARGETED DURING COMMISSIONING DURING 1991-92

Sl. No	*Name of the Scheme*

I PIPED WATER SUPPLY SCHEME

1. W.S.S. to Vijayapura
2. -do- T.Narasipura
3. -do- Hosanagar
4. -do- Sulya
5. -do- Alnavar
6. -do- Kundagol
7. -do- Siddapura
8. -do- Muddebihal
9. -do- Badami
10. -do- Bhalki

11. -do- Mudugal
12. -do- Tekkalakote

II URBAN WATER SUPPLY SCHEME

13. W.S.S. to Sagar
14. -do- Shahabad
15. -do- Yadagir

III BOARD WATER SUPPLY SCHEME

16. W.S.S. to Gadag-Betageri
17. -do- Bellary

IV UNDER GROUND DRAINAGE SCHEME

18. Hunsur
19. C.R.Patna
20. Bidar
21. Arsikere

ANNEX - V

(para-25)

INFANT MORTALITY RATE

(per thousand)

Year	India	Karnataka
1980	144	71
1981	110	69
1982	105	65
1983	105	74
1984	104	74
1985	97	69
1986	96	75
1987	95	75
1988	94	74
1989	91	80

ANEXE-VI

(Para-49)

STATEMENT SHOWING AMOUNT REQUIRED TO COMPLETE MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION PROJECTS IN KRISHNA AND CAUVERY BASINS

(Rs. in crores)

Sl. No	*Item*	*Krishna Basin Project*	*Cauvery Basin Project*
1.	Estimated Cost	3894	1556
2.	Expenditure incurred in the past ten years	829	532
3.	Expenduture incurred from inception to the end of March 1990	1155	705
4.	Balance cost as on 1.4.1990	2739	815
5.	Likely investment required per year to complete all the project	274	213

Note: Expenditure incurred so far and balance required inrespect of minor irrigation schemes are not included in the above statement.

ANNEX - VII

(para-80)

MOTOR VEHICLES

Part 'A'

Sl. No	Item of schedule Part 'A' of K.M.V.T.Act, 1957	Existing rate of tax in Rs	Proposed rate of tax in Rs.
1.	2.	3.	4.
1.	4(1) (d) : Vehicles permitted to carry six persons but not exceeding twelve persons, for every person. (MaxiCab item No. 4 (1) (d).	160.00 per quarter	200.00 per quarter
2.	4.(2) (a) (b): Vehicles permitted carry more than twelve passengers (excluding the driver and conductor) and plying exclusively on routes within the limits of cities and towns notified by the Government for both seated and other than seated passengers, for every passenger,	Seated 200.00 per quarter. Standing 100.00 per Quarter.	2225.00 per quarter.
3.	4(3) (a) (b): Vehicles permitted to carry more than twelve passengers and the total mileage of which does not exceed 100 kms per day, other than those mentioned in sub-item 3 (A) a) For every seated passenger (other than Driver and Conductor) which the vehicle is permitted to carry (b) For every passenger (other than the seated passenger and the Driver and Conductor) which the vehicle is permitted to carry	Rs. 200/- per quarter Rs. 100/-- per quarter.	4 (3) - Vehicles permitted to carry more than twelve passengers and the total mileage of which does not exceed 100 kms per day, for both seated and other than seated passenger (excluding the driver and conductor), for every passenger per quarter (Intra State or Inter-State routes) Rs. 300/- per quarter.
4.	3 (A): Vehicles permitted to carry more than twelve passengers and the total mileage of which does not exceed 100 kms per day in the inter-State routes.	3.	4.

(a)	For every seated passenger (other than the Driver and Conductor which the vehicle is permitted to carry	Rs. 250/- per quarter	4 (3) - Vehicles permitted to carry more than twelve passengers and the total mileage of which does not exceed 100 kms per day, for both seated and other than seated passenger (excluding the driver and, conductor), for every passenger per quarter (Intra State or Inter-State routes) Rs. 300/- per quarter.
(b)	For every passenger other than the seated passenger, which the vehicle is permitted to carry	Rs. 100/- per quarter	Brought under item '4 (3) Rs. 300/- pr quarter
4.	4. (4) : Vehicles permitted to carry more than twelve persons and the total mileage of which exceeds 100 kms per day other than those mentioned in sub-item (4 - A) :		
(a)	For every seated passenger (other than the Driver and Conductor) which the vehicle is permitted to carry	Rs 275 per quarter	
(b)	For every passenger other than the seated passenger, which the vehicle is permitted to carry	Rs 100/- per quarter.	Rs. 325/- per quarter.
4(4-A):	Vehicles permitted to carry more than tweleve persons and the total distance covered by such vehicles exceeds 100 kms per day in the Inter-State routes:		
(a)	For every seated passenger (otherthan the Driver and Conductor) which the vehicle is permitted to carry)	Rs. 300/- per quarter	-do- Brought under item 4.(4) Rs. 325/- per quarter

(b)	For every passenger other than the sated passenger which the vehicle is permitted to carry.	Rs 100/- per quarter	-do- Brought under Item 4 (4) Rs. 325/- per quarter
5.	8 and 9 : Omni Buses and Private Service Vehicles :		8 and 9: Omni Buses and Private Service Vehicles :
a)	Having a Floor Area nor exceeding 8 square meters, for every square meter	Rs. 550/- per quarter	a) Having a Floor Area not exceeding 6 sq. metres, for every sq. metre Rs. 500/- per quarter
b)	Having a Floor Area exceeding 12 square meters, for every square meter	Rs 600/- per quarter	b) Having a Floor Area exceeding 6 sq. meters, but not exceeding 9 sq. mtrs. for every sq. mtr Rs 550/-per quarter
c)	Having a Floor Area exceeding 8 square meters, but not exceeding 12 square meters, for every square meter	Rs 700/- per quarter	c) Having a Floor Area exceeding 9 sq. mtres, but not exceeding 12 sq. per every sq. mts Rs 650/- per quarter d) Having a Floor Area exceeding 12 sq. mtrs. for every sq. mtr. Rs 750/- per quarter
d)	(i) Owned by Schools and exclusucely used for conveyance of school children and Staff, for every square meter	Rs. 20/- sq mtr. per quarter	e) (i) Owned by Schools and exclusively used for conveyance of School children and Staff, for every squarte meter Rs. 20/- per sq. mtrs. per quarter.
	(ii) Owned by other Educational institutions	Rs 80/- sq mtr. per quarter	(ii) Owned by other Educational Institutions Rs 80 per sq. mtr. per quarter

6.	15 : Imported Cars of 1980 and earlier models manufactured or assembled outside India and owned by the persons other than the Companies, in the weight unladen :		
a)	Not Exceeding 1500 kgs	Rs. 300/- per quarter	Rs. 100/- per quarter
b)	Exceeding 1500 kgs but not Exceeding 2000 kgs	Rs. 360/- per quarter	Rs. 130/- per quarter
c)	Exceeding 2000 kgs but not Exceeding 3000 kgs	Rs. 520/- per quarter	Rs. 210/- per quarter
d)	Exceeding 3000 kgs but not Exceeding 4000 kgs	Rs. 720/- per quarter	Rs. 310/- per quarter
e)	Exceeding 4000 kgs but not Exceeding 5000 kgs	Rs. 920/- per quarter	Rs. 410/- per quarter
f)	Exceeding 5000 kgs	1120.00 per quarter	510.00 per quarter
g)	Additional tax payble in respect of such vehicles used for drqwing trailers.	50,00 per quarter	50.00 per quarter
7.	15.A : Imported Cars of 1981 and later models manufactured or assembled outside India and companies in weight unladen.		
a)	Not exceeding 1500 kgs	1000.00 per quarter	500.00 per quarter
b)	Exceeding 1500 kgs but not exceeding 2000 Kgs	1060.00 per quarter	590.00 per quarter
c)	Exceeding 2000 kgs but not exceeding 3000 kgs	1220.00 per quarter	830.00 per quarter
d)	Exceeding 3000 kgs but not exceeding 4000 kgs	1420.00 per quarter	1130.00 per quarter
e)	Exceeding 4000 kgs but not exceeding 5000 kgs	1620.00 per quarter	1430.00 per quarter
f)	Exceeding 5000 kgs	1820.00 per quarter	1730.00 per quarter
g)	Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing trailers	50.00 per qrarter	50.00 per quarter
8.	16-Motor Vehicles other than those liable to tax under foregoing provisions of this schedule in weight unladen.		16. Motor Cars, Campers Van and Motor Vehicles other than those

				liable to tax under fore - going provisions of this schedule in weight unladen :
a)	Not exceeding 1500 kgs	100.00 quarter	per	100.00 per quarter
b)	Exceeding 1500 kgs but not exceeding 2000 kgs	130.00 quarter	per	130.00 per quarter
c)	Exceeding 2000 kgs but not exceeding 3000 kgs	210.00 quarter	per	210.00 per quarter
d)	Exceeding 3000 kgs but not exceeding 4000 kgs	310.00 quarter	per	310.00 per quarter
e)	Exceeding 4000 kgs but not exceeding 5000 kgs	510.00 quarter	per	510.00 per quarter
f)	Exceeding 5000 kgs but not exceeding 6000 kgs			800.00 per quarter
g)	Exceeding 6000 kgs but not exceeding 7000 kgs			900.00 per quarter
h)	Exceeding 7000 kgs			1000.00 per quarter
ii)	Additional tax payable in respect of such vehicles used for drawing campers trailers.			
a)	For each trailer not exceeding 1000 kgs.	-		100.00 per quarter
b)	For each trailer not exceeding 2000 kgs.	-		200.00 per quarter
c)	For each trailer not exceeding 3000 kgs.	-		300.00 per quarter
d)	For each trailer not exceeding 4,000 kgs.	-		400.00 per quarter
e)	For each trailer not exceeding 5,000 kgs.	-		500.00 per quarter
f)	For each trailer not exceeding 6,000 kgs.	-		600.00 per quarter
g)	For each trailer not exceeding 6,000 kgs.	-		700.00 per quarter

Part "AAAA"

Sl. No.	Item	Existing rate of tax in Rs.		Proposed rate of tax in Rs.	
9.	i) Vintage Car manufactured during the year 1939 or earlier and having registered with Karnataka Vintage and Classic car club-(Life Time Tax)	-		-Life Time Tax of Rs 500.00	
	ii) Classic car manufactured during the period between 1940 and 1949 and registered with Karnataka Vintage and Classic Car club (Life Time Tax	-		Life Time Tax of Rs 1000.00	
10.	6 (a) : Motor Vehicles other than those mentioned in sub-item (b) plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which special permits have been issued under section 88(8) of M.V. Act, 1988 and permitted to carry more than twelve persons excluding driver/Conductor/attendant for every passenger which the vehicle permitted to carry.	For the period not exceeding 7 days at a time 100.00	For period exceeding 7 days but not exceeding 31 days 200.00	For the period not exceeding 7 days at a time 25.00	For the period exceeding 7 days but not exceeding 31 days. 50.00

	6. (b) Motor Vehicles (Luxury Buses) plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which special permits have been issued under section 88(8) of M.V. Act, 1988 and permitted to carry more than twelve persons excluding the driver/conductor/ attendant for every passenger which the vehicle permitted to carry.	125.00	250.00	50.00	75.00

Sl. No.	Item of Rule 29 (1) of KMV Rule 1957 of Table.	Existing rate of amount of penalty payable	Proposed rate of penalty payable	
11.	1) Item 1 (d) 2,11,14,15 and 16 of Part 'A' of the schedule and items 1,2,11,14,15,and 16 of part 'B' of the schedule of K.M.V.T. Act, 1957 where the tax is payable annually:		1. In the case of Motor Vehicle where tax is payble quarterly or annually under the schedule to K.M.V.T. Taxation Act. 1957	20 percent of the arrears of tax sue
a)	If the tax is paid after the date stipulated for payment of tax but within 45 days.	10% of the arrears of tax payable		

b)	If the tax is paid after 45 days within 180 days.	50% of the arrears of tax payable 100% of the arrears of tax.		
c)	If the payment is made after 180 days. 2) Item 3,4,5,6,7,8, 9,10,12,and 13 of part 'A' of the schedule to the KMVT Act, 1957, where the tax is payable quarterly.		2. -do-	-do-
a)	If the tax is paid after the date stipulated for payment of tax but within 30 days	5% of the tax payable for quarter		
b)	If the Tax is paid on or after 30 days, but within 60 days	10% of the tax payable for quarter	1. In the case of Motor Vehicle where tax is payable quarterly or annually under the schedule to K.M.V.T. Taxation Act. 1957.	20 percent of the arrears of tax due
c)	If the payment is made on or after 60 days.	20% of the tax payable for quarter		
3)	Motor Cycles (including Motor Scooters and Cycles with attachment for propelling the same by mechanical power)	1% of the tax payable for life time for each defaulting month	3) Where Motor Vehicles Tax payble for for Life Time	One per cent of the tax payable for life time for each defaulting month

AMENDMENT TO RULE 34 - A KMVT RULES 1957

12.	Non-use of Motor Vehicles.	For every intimation of non use of vehicle, a fee of Rs. 100/- shall be paid along with Form-30 . For every application, for extention of period of non-use, a renewal fee of Rs. 100/- shall be paid by the applicant.

ANNEXE - VIII

(Para-94)

LICENCE FEE REVISION

Sl No.	*Kind of Licence*	*Existing Fee*	*Proposed Fee*
1.	CL-1 Wholesale	50,000	1,00,000
2.	CL-2 Retail		
	a) Corporation	30.000	1,00,000
	b) City Municipal Council	28,000	75,000
	c) Town Municipal Council	20,000	50,000
	d) Others	12,000	25,000
3.	CL-7		
	a) Corporation	50,000	1,00,000
	b) City Municipal Council	40,000	80,000
	c) Town Municipal Council	30,000	60,000
	d) Others	20,000	40,000
4.	CL-9		
	a) Corporation	40,000	1,00,000
	b) City Municipal Council	30,000	60,000
	c) Town Municipal Council	25,000	50,000
	d) Others	20,000	40,000

ANNEXE - IXp

[Para-96-A(c)]

A. COMMODITIES PROPOSED FOR EXEMPTION/.REDUCTION IN THE RATES OF SALES TAX

Sl. No.	*Name of the Commodity*	*Present rate of tax (in %)*	*Proposed rate of Tax (in %)*
1	2	3	4
	Exemption		
1.	Power driven dusters and sprayers	5	Nil
2.	Bio-fertilisers	7	-
3.	Effluent treatment plants and similar pollution control devices	13	-
4.	Computer software	7	-
5.	Turnover tax on sale of tamarind and soapnut by Commission Agents in RMC Yards	1.25	-
6.	Leasing of feature films for the period from 1.4.1986 to 31.3.1987	5	Nil
7.	Turnover tax on second and subsequent sales turnover of lubricants and grease	0.75	Nil
8.	Sale of gold to gold Jewellery exporters by SBI	3	Nil
9.	Electronic push button telephones	6	Nil
10.	Raw Silk and silk yarn	2	-
	Reduction		
11.	Hand pumps sold to Mandal Panchayats and Village Panchayats	13	4
12.	Purchase of molasses by cattle feed manufacturers	40	20
13.	Edible oils (non-refined)	4	3
14.	Handlooms and its parts	3	2
15.	Vanaspathi	10	5
16.	Inter-State Sales of Arecanut without 'C' forms	10	6

1	2	3	4
17.	Upholstered furniture	15	13
18.	Waste Paper (Raddi)	7	4
19	Bullion	3	1
20	Synthetic or man-made yarn and filament yarn	4	2
21	Dry Yeast	8	4
22	Stoneware Pipes	13	10
23.	Inter-state sales of Readymade garments	6	5
24.	Inter-state sales of raw cashewnuts without 'C' forms	10	5
25.	Inter-state sales of groundnut and groundnut seeds without 'C' forms	8	4
26.	Beer	**45**	**45**
		Multi Point	Single point

B. TRANSACTIONS PROPOSED FOR EXEMPTION / REDUCTION IN THE RATES OF SALES TAX

1.	Purchase of certain commodities by the Kanrataka State Sericultural Development Institute	Rates as applicable under the KST Act	Nil
2.	Sales made to the consular offices of the USA for their official use	Rates as applicable under the KST Act 1957	nil
3.	Supply of goods to contractors by Govt. Departments, KUWS & DB, BWSSB, KHB & KPC	-	4
4.	Purchase effected by CADA	-	4
5.	Purchases effected by Rural Electric Co-operatives commissioned by Rural Electrification Corporation, New Delhi for being used in the generation and distribution of electricity	-	4

ANEXE-X

[Para-96-B(b)]

COMMODITIES PROPOSED FOR INCREASE IN THE RATES OF SALES TAX

Sl. No	Name of the Commodity	present rate of Tax (in %)	Proposed rate of Tax (in%)
1.	Petrol	19	20
2.	Diesel	19	20
3.	Til (gingily) seeds, safflower seeds, castor seeds, neem seeds, sunflower seeds, mustard seeds, Hong Seeds etc.	3	4
4.	Luxury and non-essential commodities of Defence canteen stores	Nil	4
5.	Inter-State sales of diesel captive generation Units	Nil	4
6.	(i) First point tax on aerated water	10	13
	ii) Last Point tax o aerated water	3	5
7.	Polished granite stones	8	15
8.	Quartz Watches	4	10
9.	Paper	5	6
10.	Cement	13	15
11.	Readymade Garments	4	5
12.	Sugarcane when purchased by Khandasart Units	6	8
13.	Hollow bricks and blocks	5	8
14.	Bottling works (under works contract)	-	5

ANNEXE - XI

(Para-100)

PROPOSED REVISION IN RATE OF BETTING TAX

Sl. No	*Name of Tax*	*Present Rate*	*Proposed Rate*
1.	BETTING TAX		
a)	On Course	20%	15%
b)	Off Course	20%	10%
c)	Gymkhana	20%	15%
2.	TOTALIZATOR TAX		
a)	On Course	20%	15%
b)	Off Course	20%	10%
c)	Gymkhana	20%	15%

ANNEXE-XII

(Para-105)

NET ADDITIONAL RESOURCES MOBILASATION FOR 1991-92

(Rs in lakhs)

Sl.No		ARM	Relief
1.	Sales Tax	1385	665
2.	Entry Tax	-	30
3.	Profession Tax	110	-
4.	Motor Vehicles Tax	223.80	7.65
		1718.80	**702.65**
	Net ARM	**1016.15**	

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಸದನವು ಮುಂದುವರಿದು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವುದು.

ಸದನವು 5-50 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ 12ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಮಾಹೆ 1991ರ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು)

(+ ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ)